

SENÁT

1 / 2 0 1 9

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY



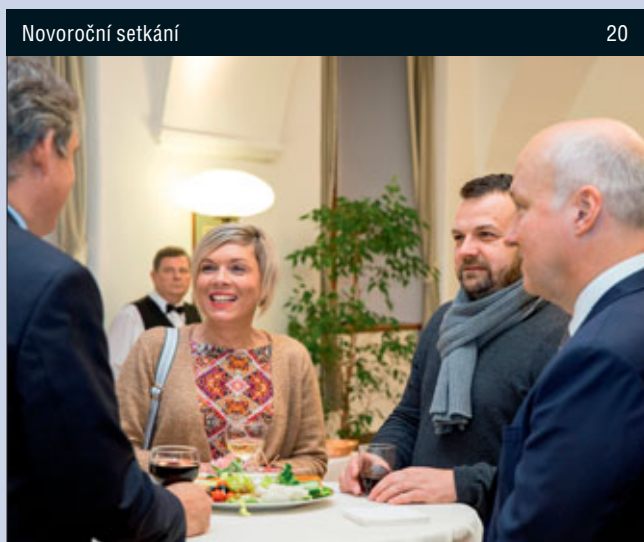
*Senát vstoupil
do 12. funkčního období*

- 3 Slovo předsedy Senátu
- 4 Schůze Senátu
Sylva Kyselová, Jan Knotek
- 6 Evropská legislativa
- 7 Dojde k rekodifikaci pětapadesátiletého civilního procesu?
Miroslav Antl
- 8 Ustavující schůze Senátu
Denisa Čermáková
- 10 Mandátový a imunitní výbor
Ivo Bárek
- 12 Rozhovor s předsedou Senátu Jaroslavem Kuberou
Denisa Čermáková



- 26 Senátor a jeho region
Miroslav Adámek a Petr Šilar
- 28 Stalo se
- 30 Zahraniční setkání
Eva Davidová
- 32 Výročí a akce pro veřejnost
Pavlna Heřmánková
- 34 Regionální kaleidoskop
- 40 Z historie
Tomáš Bruner a Jan Kysela
- 42 Křížovka o cenu
- 43 Ve stručnosti

- 14 Vztahuje se presumpce nevinny na politické funkce?
Ladislav Václavec a Martin Červíček
- 16 Aktuální legislativa
Anna Hubáčková, Václav Chaloupek, Vladislav Vilímc, Miloš Vystrčil
- 20 Novoroční setkání
Eva Davidová
- 21 Komentář senátora
Jiří Dienstbier
- 22 Fotoreportáž – Předpokoj – Antecamera
Irena Michálková
- 24 Zahraniční politika





Vážení a milí příznivci časopisu Senát!

V rukou právě držíte pomyslné 82. číslo časopisu, který čtyřikrát ročně přináší informace o dění v horní komoře českého Parlamentu. První číslo časopisu Senát vyšlo na podzim 1997. Na roky je to 22 let. Člověk tou dobou už bývá označován za dospělého, dosáhl pasivního i aktivního volebního práva.

Dospěl i náš časopis a přináší celou řadu informací, které lze jinak docela těžko sehnat. Přináší dění ze zákulisí Parlamentu, přináší polemiky politických oponentů a přináší odborné pohledy na klíčové normy a zákony, kterými se zabýváme. Ani nemusíte číst mezi řádky, abyste pochopili, že Senát je víc než jen zasedání pléna. Většinu času jednáme ve výborech, samozřejmě máme každý povinnost ve svém volebním obvodu, setkáváme se s kolegy ze zahraničí a naopak vyjíždíme jednat za hranice ČR. Pořádáme odborné semináře, konference, to vše s ohledem na aktuální program našich plenárních zasedání. Velkým tématem, kterému se věnujeme i v tomto čísle, je evropská legislativa a její implementace do národního práva.

První číslo roku 2019 je i prvním číslem po senátních volbách. Jako stále ještě nový předseda Senátu chci i na tomto místě poděkovat bývalému senátorskému sboru za práci, kterou odvedl. Zvláštní dík patří samozřejmě i dlouholetému předsedovi horní komory Milanu Štěchovi.

Těm, kdo očekávají, že po výměně předsedy Senátu nezustane na kameni kámen, chci vzkázat, že jednou z nejvyšších hodnot Senátu je kontinuita a jistá přiměřená zdrženlivost. A toho se samozřejmě budu držet. Koneckonců, přečtěte si rozhovor se mnou a na mnohé otázky snad dostanete odpověď.

V aktuálním čísle naleznete vše, na co jste zvyklí a co od časopisu Senát očekáváte. Přesto se nová Redakční rada rozhodla uspořádat anketu, aby všichni senátoři měli šanci se ke stávající podobě časopisu vyjádřit. Věřím, že nejen senátoři, ale i jejich příznivci, voliči a všichni ti, kteří dění v horní komoře Parlamentu sledují, svůj názor řeknou. Mým cílem je, aby byl časopis Senát jedním z reprezentantů horní komory. Přeji vám i sobě, aby první číslo v novém, 12. funkčním období, vyšlo tomuto cíli naproti.

M. Štěch



SCHŮZE SENÁTU

Od posledního vydání časopisu Senát se uskutečnila ustavující schůze a čtyři plenární zasedání, na kterých senátoři projednali celkem osmdesát devět jednacích bodů. Z toho bylo celkem třicet dva návrhů zákonů postoupených Poslaneckou sněmovnou. Senátoři dvacet tři z nich schválili, sedm vrátili Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, jeden návrh zákona zamítli a k jednomu nepřijali žádné usnesení.

Senát odmítl rušení karenční doby

Novela zákoníku práce je poslanecký návrh zákona, jehož předmětem je předně změna ustanovení zákoníku práce, jež upravují náhradu mzdy, platu nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr poskytovanou zaměstnavatelem v prvních 14 dnech dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény. Doposud bylo pro režim této náhrady uplatňováno pravidlo tzv. karenční doby, tj. pravidlo, že po první tři dny dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény se náhrada mzdy neposkytovala. Návrh zákona karenční dobu bez náhrady eliminuje a obsahově se tak vrací k podobě právní úpravy, jež byla účinná do 1. ledna 2008.

V Senátu se tento návrh nesetkal s přílišným pochopením a podporovali ho zejména sociálně demokratičtí senátoři. Senátor Petr Vícha argumentoval pro zákon zejména lidmi s nízkými příjmy, pro které je třídní výpadek mzdy těžké překlenout. Naproti tomu například senátor Rostislav Košťál z Občanské demokratické strany tento návrh zákona označil za populistický a vyzval ostatní senátory, aby pro něj nehlasovali. Senátoři nakonec po rozsáhlé rozpravě předložený návrh zákona zamítli.

V opakovaném hlasování však veto Senátu Poslanecká sněmovna přehlasovala, a tak již od července bude vyplácena nemocenská od prvního dne nemoci.

Podpora zákona o rtuti

Cílem předloženého návrhu zákona je začlenění ustanovení nařízení Evropského parlamentu o rtuti do právního řádu České republiky. Elementární rtuť i její sloučeniny jsou vysoce toxické látky, které poškozují hlavně nervový a kardiovaskulární systém živých organismů. Rtuť je přirozeně se vyskytující prvek v zemské kůře a může se z ní uvolňovat do vnějšího prostředí přírodními procesy např. vulkanickou činností. V současné době je však hlavním původcem vysoké koncentrace tohoto kovu ve složkách životního prostředí lidská činnost.

Jednou z hlavních charakteristik rtuti je, že je schopna dálkového přenosu v atmosféře i ve vodním prostředí, a způsobuje tak kontaminaci životního prostředí ve velkých vzdálenostech od vlastního zdroje znečištění. Rtuť má schopnost bioakumulace, hromadí se v živých organismech, čímž se znásobuje její negativní účinek. Je vysoce toxická pro těhotné ženy, protože se dostává přes placentární bariéru do organismu plodu a poškozuje jeho vývoj. Ze stejného důvodu je nebezpečná i pro děti, kdy prokazatelně zpomaluje a nevratně poškozuje vývoj jejich nervového systému. Do potravního řetězce vstupuje rtuť zejména z vodního prostředí prostřednictvím ryb a vodních živočichů. Senátoři, vědomi si důležitosti úlohy tohoto zákona pro ochranu životního prostředí, tuto právní úpravu přijali.

Senátorky a senátoři se v poslední době dvakrát zabývali aktuální politickou situací. Nejprve v listopadu přijali stanovisko k současné politické situaci, ve kterém konstatovali, že považují účast Andreje Babiše ve vládě České republiky do konce vyšetřování podezření z dotačního podvodu ve věci společnosti Čapí hnízdo za nepřijatelnou. Následně v prosinci vyzvali nejvyšší ústavní činitele, aby se vši vážností přistupovali k obsahu zpráv vypracovávaných BIS, ÚZSI, Vojenským zpravodajstvím a dalšími institucemi ČR, podílejícími se na zajištění její bezpečnosti a obrany, a doporučení těchto zpráv při výkonu svých ústavních pravomocí důsledně v souladu se zajištěním bezpečnosti ČR naplňovali.

Reakce na aktuální politickou situaci

Senátorky a senátoři se v poslední době dvakrát zabývali aktuální politickou situací. Nejprve v listopadu přijali stanovisko k současné politické situaci, ve kterém konstatovali, že považují účast Andreje Babiše ve vládě České republiky do konce vyšetřování podezření z dotačního podvodu ve věci společnosti Čapí hnízdo za nepřijatelnou. Následně v prosinci vyzvali nejvyšší ústavní činitele, aby se vši vážností přistupovali k obsahu zpráv vypracovávaných BIS, ÚZSI, Vojenským zpravodajstvím a dalšími institucemi ČR, podílejícími se na zajištění její bezpečnosti a obrany, a doporučení těchto zpráv při výkonu svých ústavních pravomocí důsledně v souladu se zajištěním bezpečnosti ČR naplňovali.

Petice v Senátu

Členové horní komory projednali také 2 petice. V usnesení k petici „Za spravedlivou úhradu nákladů základních poštovních služeb“ požádali Ministerstvo vnitra a Ministerstvo financí, aby ve spolupráci s Českou poštou a Českým telekomunikačním úřadem prověřila výši limitů financování činností, k nimž je Česká pošta povinná ze zákona, a navrhla a následně realizovala udržitelné řešení pro případy ztrátových činností. A dále požádali Ministerstvo vnitra, aby ve spolupráci s Českou poštou přezkoumalo možnosti zefektivnění fungování poboček například lepší spoluprací se samosprávami nebo i dalšími subjekty. Senátoři se také zabývali peticí „Na podporu biotroniky“, tuto však shledali jako bezdůvodnou.

Senátní zákonodárné iniciativy

Na své listopadové schůzi se senátorky a senátoři zabývali také dvěma zákonodárnými iniciativami. Obě předložila obdobná skupina senátorů v čele se senátorem Ivo Valentou. První z nich zamýšlela zavést dvě výjimky ze zákazu kouření. První výjimka měla spočívat ve znovuzavedení tzv. kuřáren, které mohou zřídit všichni provozovatelé restauračních zařízení. Druhá výjimka se týkala tzv. malých stravovacích zařízení, hospůdek a barů do 80 m², kde by se mohlo kouřit všude. Tento návrh zákona však nezískal podporu a byl zamítnut. Naproti tomu druhou zákonodár-



nou iniciativu, kterou byla novela zákona o silničním provozu, Senát schválil a vyslal na další legislativní pouť do Poslanecké sněmovny. Novela umožňuje tolerovat cyklistům 0,5 promile alkoholu v krvi. Senátu se opět podařilo dotáhnout do úspěšného konce svoji legislativní iniciativu, když na své páté schůzi schválil novelu zákona o sociálních službách. Touto novelou zákona se zvyšuje příspěvek na péči ve IV. stupni (úplná závislost) o 6 000 Kč a ve III. stupni (těžká závislost) o 4 000 Kč. Hlavním předkladatelem

tohoto senátního návrhu zákona byl senátor Vladimír Plaček, který se bohužel úspěšného dokončení legislativního procesu nedožil.

Kandidáti na funkci zástupce veřejného ochránce práv

Na počátku dubna letošního roku skončí volební období zástupci Veřejné ochránkyně práv Stanislavu Křečkovi. Zástupce volí Poslanecká sněmovna z kandidátů, které jí navrhnou Senát a prezident republiky. Senát svými kandidátkami navrhl Markétu Seluckou a Elišku Wagnerovou.

Stykový zákon v praxi

Od 1. září 2018 platí dlouho očekávaný zákon o zásadách jednání a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek, zkráceně nazývaný stykový zákon. Tento zákon upravuje mimo jiné jednání o návrzích vyžadujících souhlas obou komor. Zavádí tzv. člunek, pomocí kterého si komory mohou vzájemně upravovat znění návrhu zákona, dokud se neshodnou na výsledné podobě přijatelné pro obě. Prvním takovým zákonem byla novela volebních zákonů a zákona o místním a krajském referendu, který Senát Poslanecké sněmovně vrátil s pozměňovacími návrhy. Poslanecká sněmovna změny Senátu akceptovala hned v prvním případě.



Kandidátkami Senátu na funkci zástupkyně ombudsmanky jsou Markéta Selucká a Eliška Wagnerová.

*Sylva Kyselová
ředitelka senátní sekce
a organizačního odboru Kanceláře Senátu
Jan Knotek
koordinátor schůze Senátu*

OD BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY KE ZRUŠENÍ STŘÍDÁNÍ ČASU

V listopadu a v prosinci Senát dokončil projednávání návrhů jednotlivých programů a fondů víceletého finančního rámce pro období 2021–2027. Zabýval se ale i významnými legislativními návrhy v oblasti bezpečnosti a trestního práva.

Silnější návratová politika

Na prosincové schůzi bylo projednáno celkem 14 senátních evropských tisků. Více než polovina z nich se týkala oblasti svobody, bezpečnosti a práva. Senát podpořil novelizaci směrnice, která upravuje navrácení neúspěšných žadatelů o azyl do zemí, odkud přišli. Návratovou politiku senátoři považují za důležitý předpoklad efektivního migračního řízení a vyslovili se pro její posílení. Pozitivně se Senát vyslovil i k posílení Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž a Agentury Evropské unie pro azyl v souvislosti s jejich podpůrnou a koordinační úlohou i v oblasti navrácení. Senát se však domnívá, že posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany by mělo zůstat v kompetenci členských států. Nová podoba fondů v oblasti svobody, bezpečnosti a práva, včetně navýšení financí na správu hranic, vnitřní bezpečnost EU a návratovou politiku, byla Senátem přijata kladně. Zároveň Senát vyzval k efektivnímu využití těchto prostředků.

Důležitým bodem prosincové schůze bylo sdělení o rozšíření pravomocí Úřadu evropského veřejného žalobce na přeshraniční teroristické trestné činy. Senát uvítal snahu Komise o posílení nástrojů v boji proti terorismu. Nicméně dospěl k názoru, že je předčasné rozšiřovat pravomoci úřadu, který ještě nezačal fungovat. Zároveň zdůraznil význam stávajících agentur Europol a Eurojust, jejichž prostřednictvím jsou sdíleny informace a koordinováno vyšetřování a stíhání terorismu. Související návrh o prevenci šíření teroristického obsahu online Senát podpořil, ale upozornil na řadu právních nejasností.

Z mnoha návrhů týkajících se rozpočtu EU na období 2021–2027 lze zmínit programy InvestEU a Digitální Evropa, jejichž vznik Senát podpořil. Důležitým nástrojem pro usnadnění sblížení ekonomik členských států je Program na podporu reforem, k jehož navržené podobě a finančním alokacím Senát vyjádřil řadu připomínek.

Senát podpořil zrušení sezónního střídání času

Senát projednal též mediálně sledovaný návrh směrnice o zrušení sezónního střídání času. V obecné rovině podpořil zrušení střídání času s ohledem na jeho dopady na zdraví i hospodářství v EU. Návrh Komise ale označil za vnitřně rozporný. Na jedné straně Komise zdůrazňuje potřebu harmonizace, ale na straně druhé nechává na členských státech rozhodnutí o volbě mezi standardním („zimním“) a letním časem, což by podle senátorů vedlo pouze



k větší roztříštěnosti časových režimů členských států. Z toho důvodu Senát zdůraznil potřebu koordinace a konsensu mezi členskými státy o volbě času a vyzval vládu, aby usilovala o dohodu s nejmenším se sousedními státy.

Subsidiarita a proporcionalita jako nástroj k posílení veřejné podpory EU

Na lednové schůzi se senátoři zabývali sdělením Komise o posílení zásad subsidiarity a proporcionality. Podstatou těchto zásad je, že EU má jednat jen tehdy a do té míry, do jaké nejsou schopny dosáhnout společných cílů členské státy samy, a má se vyvarovat nadměrné centralizace a regulace. Senát považuje zajištění skutečného dodržování zásad subsidiarity a proporcionality za důležitý prostředek k posílení veřejné podpory politik EU. Komise by měla rychle uskutečnit změny uvedené ve svém sdělení. V návaznosti na iniciativu senátní delegace na konferenci evropských výborů COSAC se Senát podrobněji vyjádřil k procesním aspektům kontroly subsidiarity vnitrostátními parlamenty.

Senát také projednal pravidelně předkládané sdělení Komise o roční analýze růstu a podpořil Komisi navržené hlavní priority hospodářské politiky. Roční analýza růstu zahajuje proces tzv. evropského semestru, který bude Senát dále sledovat, a to až do červnového přijetí hospodářsko-politických doporučení Rady pro jednotlivé členské státy.

*Babeta Kučerová
odborná poradkyně Výboru pro záležitosti EU*

DOJDE K REKODIFIKACI PĚTAPADESÁTILETÉHO CIVILNÍHO PROCESU?

„... Někdo musel slepou uličku lidského poznání ohledat a ohlásit světu: Tudy ne, přátelé!“ Ač nešlo o seminář – a pionýr slepých uliček Jára Cimrman se nedostavil, odhalili jsme „slepou uličku“, či spíše „magistrálu“, my v rámci konference na téma „Nový civilní proces z pohledu praxe“, kterou zorganizoval náš senátní Ústavně-právní výbor ve druhé polovině listopadu loňského roku v Hlavním sále Valdštejnského paláce. Na uspořádání této akce jsme se dohodli s místopředsedou Nejvyššího soudu ČR Romanem Fialou půl roku předtím a šlo o reakci na „věcný záměr nového civilního řádu soudního“ Ministerstva spravedlnosti, ale i o protiváhu ke třem ryze teoretickým konferencím, které prosazovaly a objasňovaly tento věcný záměr vypracovaný akademiky. Proto jsme do naší horní parlamentní komory sezvali vskutku špičkové odborníky z řad soudců, advokátů, notářů aj., tedy představitele a vrcholné reprezentanty všech právnických profesí, kteří s civilním procesním právem každodenně pracují. Ostatně jejich výčet najdete na pozvánce na akci, uložené na našem senátním webu.

Jak jsem v rámci svých vystoupení zdůraznil, soudci musí být garanty rychlého a spravedlivého procesu a k tomu potřebují zásadní procesní předpis, jenž jim takové rozhodování umožní. Právě proto musí mít soudci hlavní slovo při posuzování konečné formy zcela nového civilního soudního řádu. A my senátoři pak musíme v rámci legislativního procesu za naše občany pohlídat, aby byl procesní předpis jednoduchý a srozumitelný občanovi (i nám), reagoval na to, co se kolem nás děje, a zohledňoval i vývoj naší společnosti. Zkrátka dle římského: „*Salus populi suprema lex esto*“ („*Blaho lidu nechť je nejvyšším zákonem*“ M. T. Cicero).

Vlastní průběh konference se dá stručně shrnout konstatováním, že se legislativní komise vydala naprosto špatnou cestou, kdy (zřejmě i dle „zcestného“ zadání) směřuje za starým rakouským modelem, který je pro náš stát a současnost nepoužitelný a vrátil by ho někam do 19. století. Zejména zkušenosti soudci označili návrh nové úpravy civilního procesu za neopravitelný, zcela odtržený od

reality, když tvůrci z řad akademiků vůbec neznají soudní praxi, neboť se v ní ani nepohybují. Nadto se nikdo z autorů věcného záměru neptal vedení ani soudců Nejvyššího soudu, ale ani u soudů nižších, na jejich názory, připomínky a zkušenosti z praxe. Nedošlo ani k analýze stávajícího civilního soudního řádu ke zjištění, co je vlastně potřeba měnit a upravit. Paradoxně tak dle soudců dochází k odstraňování institutů, které jsou v soudní praxi funkční a zrychlují rozhodování. Řečníci, ale i další špičkoví právníci se shodli na tom, že práce na novém civilním soudním řádu musí začít znovu od začátku, a to po analýze současných předpisů a zkušeností z praxe. Konference tedy jednoznačně potvrdila, že se nový stěžejní procesní předpis vydal úplně špatným směrem, který by nebyl funkční, resp. životaschopný. Je evidentní, že se tak ocitl (jak shora uvedeno) ve slepé uličce.

Ale záměr konference byl splněn, když ukázal správnou „rekodifikační“ cestu k modernímu civilnímu procesu. Nutno však připomenout, že nová procesní norma měla legislativně doprovázet nový občanský zákoník už před pěti lety. Nepochybným přínosem akce byla i stálá přítomnost ministra spravedlnosti a jeho náměstků, kdy na závěr ministr Jan Kněžínek přislíbil nápravu předlohy směrem k praxi a zapojení expertů z praxe do další legislativní práce. A ta určitě potrvá další roky. Snad k nám do Senátu dorazí dřív, než ta současná dosáhne „důchodového věku“. A jako „trestník“ jen dodávám, že s trestním řádem soudním z roku 1961 je to ještě horší, má za sebou přes sto novel – a už dávno mělo dojít aspoň k výraznému zrychlení přípravného řízení.



Miroslav Antl
předseda Ústavně-právního výboru

USTAVUJÍCÍ SCHŮZE 12. FUNKČNÍHO OBDOBÍ SENÁTU

Na listopadové ustavující schůzi složilo slib 27 nových senátorů, kteří tak doplnili stávající dvě třetiny senátorů v 12. funkčním období. Ve druhém kole tajné volby byl předsedou Senátu zvolen dosavadní místopředseda Jaroslav Kubera, který získal 46 hlasů senátorek a senátorů. Post místopředsedkyně obhájila Miluše Horská, dalšími místopředsedy byli zvoleni Jiří Růžička, Jan Horník, Jiří Oberfalzer a Milan Štěch.



Vedení horní komory. Zleva: Jiří Oberfalzer, Jan Horník, Jiří Růžička, Jaroslav Kubera, Milan Štěch a Miluše Horská.

Do nového funkčního období vstoupili senátoři 14. listopadu 2018, kdy se uskutečnila první schůze 12. funkčního období. Všichni senátoři zvoleni v řádných říjnových volbách složili na první schůzi ústavou předepsaný slib a ujali se tak mandátu. Kompletní je také vedení horní komory. „Jsem přesvědčen o tom, že díky složení Senátu bude spolupráce opravdu mimořádná. Právě v těch otázkách, které jsou teď klíčové. Svoboda, demokracie, ochrana Ústavy ČR – zde bude naprostá shoda,“ řekl mimo jiné po svém zvolení předseda Jaroslav Kubera.

V Senátu jsou po říjnových volbách nejsilnější dva kluby, a to Senátní klub ODS, který ve vedení komory reprezentuje předseda Senátu Jaroslav Kubera a místopředseda Jiří Oberfalzer, Klub



V prvním kole byli zvoleni senátoři Jiří Drahoš, na fotografii při podpisu při přebírání osvědčení, a Jiří Čunek.

Starostové a nezávislí, který ve vedení zastupuje první místopředseda Jiří Růžička a místopředseda Jan Horník. Třetím nejsilnějším je senátní klub KDU-ČSL a nezávislí s místopředsedkyní Miluší Horskou. Místopředsedou se stal také dosavadní dlouholetý předseda horní komory Milan Štěch. Dalšími kluby jsou Senátní klub ANO a Klub pro liberální demokracii – SENÁTOR 21.

*Denisa Čermáková
vedoucí oddělení vztahů s veřejností Kanceláře Senátu*



Slib daný ústavou přečetl nejmladší ze členů horní komory nově zvolený senátor Lukáš Wagenknecht.

Předsedové výborů Senátu ve 12. funkčním období:

- Organizační výbor – Jaroslav Kubera
- Mandátový a imunitní výbor – Ivo Bábek
- Ústavně-právní výbor – Miroslav Antl
- Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu – Vladislav Vilímeč
- Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí – Zbyněk Linhart
- Výbor vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice – Jiří Drahoš
- Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost – Pavel Fischer
- Výbor pro záležitosti Evropské unie – Václav Hampl
- Výbor pro zdravotnictví a sociální věci – Lumír Kantor



Den před ustavující schůzí převzali senátoři zvolení v říjnových volbách ve druhém kole osvědčení o zvolení.

MANDÁTOVÝ A IMUNITNÍ VÝBOR

OD PŘEZKUMU VOLEB K IMUNITĚ ZÁKONODÁRCŮ

Postavení a kompetence Mandátového a imunitního výboru jsou naprosto odlišné od ostatních senátních orgánů. Spolu s Organizačním výborem Senátu je tento výbor zřízen přímo ze zákona o Jednacím řádu Senátu, tedy ustaven být musí. Jeho členy mohou být senátoři, kteří pracují i v jiném výboru. Jinak totiž každý senátor může působit jen v jednom výboru horní komory. Na rozdíl od ostatních výborů je jednání mandátového a imunitního výboru vždy neveřejné.

Kompetence výboru

Jak už jsem napsal na úvod, mandátový a imunitní výbor se odlišuje od ostatních výborů, a proto si dovoluji připomenout jeho kompetence stanovené Jednacím řádem Senátu. Hned po vyhlášení výsledků senátních voleb zkoumá, zda jednotliví senátoři byli platně zvoleni, dále se zabývá tím, zda mandát senátora nezanikl, a v případě pochybností o zániku mandátu senátora pro ztrátu volitelnosti nebo pro neslučitelnost funkce s výkonem funkce senátora předkládá svá zjištění s návrhem předsedovi Senátu. Výbor také zjišťuje, zda jsou v imunitních věcech dány podmínky pro trestní stíhání senátora nebo soudce Ústavního soudu a zprávu o výsledku svých zjištění s návrhem na rozhodnutí předkládá Senátu či vede disciplinární řízení proti senátorovi a rozhoduje o něm.

Na základě usnesení Senátu č. 163 ze dne 26. června 2003 byl také výbor pověřen, aby rozhodoval podle § 38 odst. 1 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, o důvodech ztráty nároku na příslušnou část platu a paušální náhrad v případě neomluvených absencí. V této souvislosti je třeba uvést, že dosud výbor od přijetí tohoto usnesení ve věci nerozhodoval.

O imunitě

Společensky a mediálně sledovaným tématem posledních let je imunita zákonodárců a s tím související problematika trestního stíhání. Jak už vyplývá z Jednacím řádu, je to právě náš výbor, který se jako první zabývá tím, zda existují podmínky pro trestní stíhání člena horní komory. Ač se v minulosti objevovaly návrhy na její úplné zrušení, domnívám se, že současná právní úprava, kdy je zákonodárce chráněn imunitou pouze po dobu výkonu mandátu, je dostatečná a nepředpokládám jako důvodnou jakoukoli iniciativu vedoucí ke změně současného stavu. Aktuální téma trestně stíhaného premiéra, kterému se věnují moji kolegové senátoři na dalších stránkách tohoto čísla, je dle mého soudu spíše záležitostí politické kultury a osobní zodpovědnosti, než imunity jako takové.

Centrální registr oznámení v praxi

Rád bych rovněž připomněl, že Mandátový a imunitní výbor byl podle zákona o střetu zájmů až do 31. srpna 2017 evidenčním orgánem pro oznámení senátorů Parlamentu ČR. Situace se změnila na základě novely tohoto zákona a od 1. září 2017 se ústředním orgánem státní správy pro střet zájmů stalo Ministerstvo spravedlnosti, v jehož gesci byl zřízen Centrální registr oznámení jako nástroj evidence oznámení a samotných veřejných funkcionářů s povinností podávat oznámení. Jsem rád, že byla tato novela přijata, jelikož alespoň částečně narovnal narušenou rovnováhu mezi osobním zájmem veřejných funkcionářů a zájmem veřejným, a přispěla tak i ke zvýšené ochraně práv třetích osob. Na nepřiměřenost dopadů předcházející právní úpravy před touto novelou, zejména na radní či starosty malých obcí, jsem nejenom já upozorňoval při projednávání této materie na schůzi Senátu v říjnu 2016 a jako jeden z mála jsem pro tuto novelu nehlasoval.

Pokud se podíváme blíže na zmiňovaný registr v praxi, tak ten je veden pouze v elektronické podobě. Senátoři zvolení v loňském roce podali svá „vstupní oznámení“ právě Ministerstvu spravedlnosti, a to do 30 dnů ode dne složení slibu senátora. Svá „průběžná oznámení“ jsou senátoři povinni podat vždy nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku za rok uplynulý, a to po celou dobu výkonu funkce. Povinnost podat „průběžné“ oznámení tedy čeká senátory v tomto roce, a to v termínu do 30. června 2019. V případě ukončení výkonu funkce jsou povinni podat „výstupní“ oznámení nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy je datum ukončení výkonu funkce zapsáno do registru a senátoři jsou o této skutečnosti písemně informováni.

Na základě rozhodnutí vedoucího Kanceláře Senátu vykonává funkci tzv. podpůrného orgánu – zapisovatele – tajemnice výboru. Jednou ze základních povinností podpůrného orgánu je povinnost zapsat do registru veřejné funkcionáře, tj. všechny senátory Parlamentu ČR, dále senátory písemně informovat o termínu zápisu zahájení výkonu funkce, ukončení výkonu funkce a samozřejmě o termínech předložení příslušných oznámení novému evidenčnímu orgánu v souladu se zákonem o střetu zájmů.



Tajemnice je samozřejmě vždy senátorům k dispozici v případě jakýchkoliv nejasností souvisejících s podáváním oznámení. Má také povinnost pro účely podávání oznámení přidělit veřejnému funkcionáři uživatelské jméno a heslo pro přihlášení do registru, pokud tak již v případě výkonu ještě jiné veřejné funkce neučinil jiný podpůrný orgán, který zapsal veřejného funkcionáře do registru jako první. I přestože vítám uvedenou novelu, ukazuje se, že nový způsob podávání oznámení přinesl daleko více nutných administrativních úkonů pro zapisovatele, i když již výbor není evidenčním orgánem pro senátory Parlamentu ČR.

Slovo závěrem

K důležitým součástem práce výboru patří také výměna zkušeností s partnerskými orgány v jiných zemích. V uplynulém roce se bohužel neuskutečnila ani jedna z plánovaných pracovních cest výboru. Pokusíme se to v letošním roce napravit. Rádi bychom vyjeli společně s Mandátovým a imunitním výborem Poslanecké sněmovny na Slovensko, se kterým nás pojí skutečně nadstandardní přátelské

vztahy, a to i osobní. Druhá naše cesta by pak měla směřovat do polského Senátu.

Na úplný závěr mi dovoluji, abych Vám popřál do roku 2019 především pevné zdraví, hodně štěstí a pohody.

*Ivo Bábek
předseda Mandátového a imunitního výboru*

Složení Mandátového a imunitního výboru:

Předseda: Ivo Bábek

Místopředsedové: Jaroslav Doubrava, Jaroslav Malý, Jiří Vosecký a Jaroslav Zeman

Členové: Miroslav Antl, Jiří Burian, Jiří Carbol, Zdeněk Hraba, Renata Chmelová, Leopold Sulovský, Jan Tecl, Jaroslav Větrovský, Lukáš Wagenknecht

SENÁT NEDOVOLÍ DRAMATICKÉ ZMĚNY ÚSTAVY

Jaroslav Kubera
předseda Senátu

Je úspěšným a známým politikem, 24 let byl v čele Teplic, od roku 2000 je v horní komoře Parlamentu, poslední dva roky působil jako její místopředseda, v loňském roce obhájil mandát senátora a stal se i předsedou Senátu. Nejenom v politice sází Jaroslav Kubera na slušnost a osobní kontakt a není zastáncem ústavních změn.

V listopadu loňského roku jste byl zvolen předsedou Senátu, v prvním kole jste měl dva protikandidáty, ve druhém kole jste vítězil. Čím myslíte, že jste kolegy senátory přesvědčil především?

Podle mě to byla souhra více okolností, byla to velká podpora veřejnosti, ač ta nehlasuje. A hlavně si myslím, že jsem je oslovil kandidátským projevem. Domnívám se také, že vzali v úvahu, že jsem vyhrál sedmkrát komunální volby a čtyřikrát volby do Senátu. Byl jsem určitě nejdéle sloužícím primátorem. To jsou zkušenosti, které každý nemá.

Na podzim loňského roku jste byl úspěšný nejenom v senátních volbách, kdy jste obhájil mandát, ale také v komunálních. Po 24 letech jste se ale rozhodl skončit v čele Teplic, abyste se věnoval hlavně práci v Senátu. Jakých bylo těch 24 let?

Byly to krásné roky, město se úžasně změnilo a já na to vzpomínám jenom v dobrém. Má to etapy, paradoxně nejjednodušší byl začátek, po transformaci národních výborů na obecní úřady. Byli jsme sice velmi nezkušení, ale všichni měli chuť něco dělat. Legislativa v té době byla ještě poměrně jednoduchá, třeba zákon o obcích měl mnohem méně paragrafů, než má dneska. Zastávám postoj „méně regulací, více svobody“ a jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl skončit, bylo mimo jiné GDPR. Mluvíme o takových omezeních pro obce, že už to bylo nad moje síly.

Lze vůbec dosáhnout toho, aby bylo přijímáno méně zákonů?

Život je košatý, nelze všechny situace, které nás potkají, ošetřit zákony. U nás to bohužel funguje tak, že uteče mamba zelená a už bychom nejraději přijali zákon, který by zabránil prchnutí mamb zelených. To ale nejde.

Máte za sebou řadu kampaní, je něco, co je spojuje?

Vždycky jsem dělal kontaktní kampaň, chodil jsem po restauracích a hospodách, prostě mezi lidmi. Kladu důraz na přímou komunikaci. Loni to byla nejkrásnější kampaň. Měl jsem elektrické kolo a dokázal jsem na něm objet velké množství lidí. Každému, kdo chce někam kandidovat, doporučuji osobní kontakt. Ten je nejlepší. Samozřejmě ne každý může zazvonit na dveře paneláku, ne každý má dar komunikace. Měl jsem štěstí, že mě lidi dlouhodobě znají, až by mi bylo trapné si dávat billboardy, protože by si lidé řkali „co blbne, vždyť ho známe“.

Kontaktní kampaň plánujete i jako předseda Senátu...

Ano, čekají nás výjezdy po regionech. První výjezd bude brzy, a to směrem na Jablonecko. Ukázalo se, že s tím nebudeme mít tolik práce, jak jsme si původně mysleli, protože už máme celou řadu pozvánek. Někde jsem četl srovnání s cestami pana prezidenta po regionech, to tak není. Budou to decentní cesty, které budou sloužit

k propagaci Senátu, vždy bude na místě senátor daného regionu, a to bez ohledu na politickou příslušnost. Ta s tím nemá nic společného.

V jakých nadcházejících tématech bude podle Vás Senát nejvíce jednotný?

Velmi dobrou perspektivu vidím v přístupu k ústavě. Myslím, že horní komora bude velmi kompaktní a nedovolí žádné dramatické změny. Z ústavy se nesmí stát trhací kalendář. Ústava je základní zákon a nemůže být psána a měněna jako zákony, které mají 150 stránek.

A naopak témata, o kterých se bude diskutovat?

Budou to témata, která jsou „nepolitická“ a jedná se spíše o filosofické otázky, jako například téma eutanazie nebo svatby gayů. V tom si myslím, že se senátoři budou rozcházet i v rámci svých politických klubů, a ani kluby v těchto bodech tedy nebudou jednotné.

Vzhledem k tomu, že nejste nakloněn změnám ústavy, znamená to, že nebudete jako předseda usilovat o prodloužení lhůty pro projednávání zákonů ze třiceti na šedesát dnů, ačkoli se dlouhodobě ukazuje, že třicet dní je krátká lhůta.

Proslýchá se, že Poslanecká sněmovna, která chce prosadit pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu, aby mohl kontrolovat obce, tuto změnu k této úpravě přidá v domnění, že Senát na to naláká. Má představa, pokud se se Sněmovnou na této problematice nedohodneme jinak, je, že jim to vrátíme, vyškrtáme změnu pravomocí NKÚ, ale necháme tam prodloužení lhůty. Samozřejmě otázka je, jak se k tomu nakonec postaví celé plénum.

Senát dolní komoře pravidelně zákony k opravě vrací...

I při té krátké době na projednávání, a to je ke cti Senátu, dokážeme zachytit legislativní nedostatky. Musím zmínit, že je to také tím, že máme v Kanceláři Senátu excelentní legislativce. Pamatuju, když jsem začínal, napsal jsem první pozměňovací návrh a naše legislativa mě upozornila, že se týká dalších osmnácti zákonů. A to pak ostatně vede k tomu, že lidé se v zákonech neorientují, nemůžete v podstatě změnit jeden, aby se to nedotklo dalších. Ale zákony se mají přeci dělat pro lidi a mají lidem sloužit.

Jaké by se Vám líbily legislativní změny ve vztahu dolní a horní komory?

Dlouhodobě by se mi líbilo prosadit, aby si Poslanecká sněmovna mohla vybrat z pozměňovacích návrhů, které jí předloží Senát. Dneska to funguje tak, že musí přijmout všechny, nebo žádný. V praxi to znamená, že kvůli jednomu pozměňovacímu návrhu, který se jí nelíbí, spadnou pod stůl i další čtyři, které by pro ni byly přijatelné. Ale tato změna vyžaduje otevření ústavy. Druhý návrh by byl, aby k přehlasování horní komory bylo třeba více než 101 hlasů, ale to je nereálné, to by dolní komora nikdy neschválila.

Jedním z aktuálních politických témat je zavedení obecného referenda, které znamená také změnu ústavy...

Osobně jsem skeptický k referendům, a to i ze zkušenosti z radnice. A život, kromě svatby, kde se říká ano, či ne, není tak jednoduchý, aby se dal zúžit na odpověď ano-ne. Jeden ústavní právník napsal, že by se mělo s referendem zacházet jako se šafránem. Jsem toho názoru, že pokud referendum, tak jednorázově a k nějaké zásadní otázce. Platí, že jsme zastupitelská demokracie a na základě volebních programů si lidé vybírají. Lidé by se měli zajímat o politiku, ale principiálně si volí své zastupitele, aby si ušetřili práci a mohli se věnovat svým záležitostem, svých starostí i radostí mají ostatně dost.

Mezi prvky přímé demokracie patří také právo petiční. Na Senát se tak mohou občané obracet i prostřednictvím petic. Pokud mají petice více než 10 000 podpisů, musí se jimi zabývat plénum...

Kvorum deset tisíc je hrozně málo. Senát by měl řešit petice, které podepíše vyšší počet občanů, třeba 100 tisíc, aby se jednalo o problém, který trápí velkou část společnosti. Často se zabýváme věcmi, které nám nepřísluší, jsou třeba v kompetenci krajů či obcí.

Jste zastáncem toho, že ústavní instituce a činitelé na sebe nemají útočit, ale mají spolu komunikovat. Už jste se jako nově zvolený předseda setkal s prezidentem republiky, který se svojí kritickou rétorikou vůči Senátu netají. Vás na post šéfa horní komory veřejně podpořil, panují mezi vámi tedy dobré vztahy?

Známe se od 90. let, politicky jsme vzdáleni na světelná léta. Nepřenáším ale politické antipatie do osobní roviny. Jsou samozřejmě například výroky pana prezidenta, se kterými hluboce nesouhlasím, ale jsem zastáncem toho, že je třeba hledat společného jmenovatele.

V čem jste ho našli?

Shodli jsme se v podpoře Izraele, ve výdajích na obranu i v otázce zahraničních misí. Částečně jsme se shodli v sankcích proti Rusku, ač je pan prezident považuje za zbytečné. Podle mě nemáme jinou možnost než sankce.

Založil jste novou tradici novoročních projevů předsedy Senátu a ve svém prvním projevu jste mimo jiné zdůraznil význam mezinárodních vztahů...

Lidé spolu nemluví, vadí mi komunikace přes média, vytrácí se osobní komunikace. U nás je zlovyk, že když máte politického oponenta, přesunete to do osobní roviny. A to jsem nikdy nedělal. A nejhorší je, že se to projevuje nejenom v politice, ale i v osobních vztazích, kde převažuje často hrubost nad slušností. Když potkám cizího člověka, tak ho přece pozdravím.

V letošním roce si budeme připomínat třicet let od sametové revoluce. Vzpomenete si, co jste dělal 17. listopadu 1989?

Pamatuji si to. 17. listopad začal v Teplicích o pár dní dříve. Přímou sedmnáctého nás tehdy bylo asi 8 tisíc na zimním stadionu a stala se taková věc, kdy studentovi, který přijel, aby nám sdělil, co se děje v Praze, vypli mikrofon. A ten paradox je v tom, že ten student, kdyby se postavil do čela těch tisíců lidí, by dneska byl zřejmě ministr. Osobně je pro mě silnější srpen 1968, kdy jsem měl těsně před zářijovou svatbou a byl jsem na cestě z Moravy s vínem, které jsem právě na tu svatbu chtěl mít. V den svatby jsme pak jeli na radnici a okupační vojska se už usazovala ve městě.

Právě s Vaší paní jste v loňském roce oslavil zlatou svatbu. Jak přijala, že jste se stal předsedou horní komory?

Přijala to negativně, ale nic jiného jí nezbývalo, než se s tím smířit. Už mnoho let ji utěšuji, že od nového roku to bude lepší. Už jsme měli naplánováno, jak si budeme užívat důchod. Ale ona je zlatá, je hrozně pracovitá a je trošku pedantka, což je trochu nebezpečné, protože já jsem přesně opak.

Denisa Čermáková
vedoucí oddělení vztahů s veřejností Kancelář Senátu

Jaroslav Kubera

- senátor za volební obvod 32 – Teplice
- do Senátu zvolen poprvé v roce 2000
- v roce 2018 se stal předsedou Senátu
- od roku 1992 člen ODS

VZTAHUJE SE NA POLITICKÉ

Na druhé schůzi Senátu, která se konala v polovině listopadu loňského roku, přijalo plénum usnesení vyšetřování kauzy Čapího hnízda. Více než polovina členů horní komory – celkem 59 ze 73 přítomných – podezření dotačního podvodu ve věci společnosti Čapí hnízdo za nepřijatelnou. Je politik občanem jako každý předsedy vlády – objektivně oslabena pozice policie a soudů?



Ústava je pro všechny

Dle mého názoru jsou i čeští politici občany České republiky. Součástí ústavního pořádku České republiky je Listina základních práv a svobod. Rád bych prostřednictvím své polemiky všem připomněl pátou hlavu této důležité listiny, která se nazývá: Právo na soudní a jinou ochranu. Článek 40, odstavec 2 této hlavy říká: *Každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.*

Presumpce neviny má v praxi znamenat, že osoba obviněná z trestného činu nemá být předem odsuzována a dehonestována.

Politici České republiky nejsou žádní nadlidé. Vztahují se na ně stejné zákony a pravidla jako na zbytek občanů naší vlasti. Proto je nutno ctít presumpci neviny i u politiků. Mnozí lidé s tím nemusí souhlasit, ale je to daný fakt. Pokud s tím nesouhlasí kolegové – politici, nezbyvá jim, než do Listiny základních práv a svobod zanést do její páté hlavy bod, kde toto bude upraveno. Jak všichni víme, nebylo by možné takový bod do listiny doplnit se zpětnou účinností.

Věc morálky a ztráty důvěry?

Na struny pomyslné morálky se v Česku již dlouhé měsíce snaží drknat současná opozice. Často je dáváno do souvislosti setrvání premiéra ve funkci s odvoláním ředitelů fakulturních nemocnic ministrem zdravotnictví po zahájení trestního stíhání policí. I zde samozřejmě musí být ctěna presumpce neviny. U nadřízeného ministra jde ale o ztrátu důvěry k uvedeným ředitelům, má plné právo je odvolat, protože je to otázka jeho odpovědnosti k chodu uvedených nemocnic.

V případě pana premiéra je to rovněž o důvěře „nadřízených“ – voličů a pana prezidenta a jejich zodpovědnosti. A i když obvinění bylo sděleno před parlamentními volbami, tak obviněný premiér dokázal v demokratických volbách přesvědčivě zvítězit. Má proto plné právo být premiérem. Navíc nehrozí, že by obvinění v jeho kauze ovlivnilo jeho práci ve vedení státu. Samozřejmě jen s výjimkou obrovského mediálního tlaku, který živí opozice. Sám sobě občas kladu otázku, kolika opozičním kolegům jde o morálku a kolik z nich chladně kalkuluje, že po „odstřelení“ oblíbeného a úspěšného premiéra budou mít rychlejší šanci dostat se k moci.

ného a úspěšného premiéra budou mít rychlejší šanci dostat se k moci.

Jourová, Nečas, Čunek, Halenka, Babiš a kdo příště...

Trestní stíhání či obvinění v pseudokauze zničilo život, případně pokazilo kariéru, řadě lidí (nejen politikovi, generálovi či úspěšnému manažerovi). Úniky z neveřejných spisů zejména do médií se staly smutnou realitou dnešní doby. Už jsme u nás zažili šokující titulky v novinách, tváře zadržovaných osob, hlasování o důvěře vládám, pád jedné vlády a pak i osvobozující rozsudky. Nikdo se křivě obviněným a často zničeným lidem neomluvil. V tomto ohledu zaspali i hlídači psi demokracie – novináři – kteří osvobozujícím rozsudkům a jejich zdůvodněním věnují minimum prostoru, na rozdíl od začátku kauz. Jelikož žiju mimo Prahu a s občany jsem v kontaktu každý den, vím, že podobným akcím už česká veřejnost příliš nevěří. A jsem za to rád. Protože v demokracii mají rozhodovat o rozložení moci svobodné volby a o vině musí vždy rozhodovat nezávislé soudy.

Spekulace o tom, že by premiér ovlivňoval kauzu, v níž figuruje, považuji za nesmysl. Kdyby tomu tak bylo, nevěřím tomu, že by se to v Česku utajilo. A v tu chvíli by premiér nebyl premiérem. Navíc, pokud by to bylo možné, museli bychom připustit i opačný pohled. Že je premiér schopen ovlivnit i „vyvolání“ kauzy. O tom, že se policie a soudy premiérů a politiků nebojí, svědčí i vyšetřování Stanislava Grosse, Petra Nečase a dalších politiků. Naopak se domnívám, že neúměrný tlak na vyšetřovatele vytváří prostřednictvím médií opozice, která žádá rychlé vyšetřování a nejráději by byla seznámena s průběžnými výsledky.

Čekání si lze zkrátit prací

Je jisté, že pokud by premiér spáchal trestný čin, bude odsouzen, ale na základě rozsudku soudu. Do té doby je i u něj třeba ctít presumpci neviny.

Vím, že je mezi opozičními politiky řada šikovných lidí. Proto bych byl rád, abychom si společně čekání na výsledky policejního vyšetřování, tedy případného soudního procesu v „Čapí kauze“ zkrátili prací, která povede k rozvoji naší země a zlepšení životních podmínek pro naše občany.

Ladislav Václavec
člen Senátského klubu ANO

PRESUMPCE NEVINY FUNKCE?

týkající se situace ve vládě, kdy premiér Andrej Babiš čelí novým podezřením v rámci odsouhlasila stanovisko Senátu, které považuje účast premiéra ve vládě do konce vyšetřování jiný a vztahuje se na něj presumpce neviný? Nebo je v případě trestně stíhaného politika –



Úvodem

Opakoval jsem to mnohokrát, ale snad mohu ještě jednou – dvacet šest let jsem sloužil této zemi v policejní uniformě. Třetím rokem působím v regionální politice a nově i jako senátor. Jsem také Martin Červíček – občan. V souvislosti s tím prvním jsem často dotazován na svůj „odborný“ názor k (ne)relevantnosti vyšetřování kauzy Čapí hnízdo. V souvislosti s mou současnou politickou funkcí na názor

k těmto, ale z pohledu politického vlivu Andreje Babiše, a na to, co si o tom všem myslím jako občan, se mne bohužel ještě nikdo nezeptal. Můj pohled na „věc“ není ale jenom „čapí“.

Premiér má vliv na bezpečnostní prostředí státu

Nemohu konkrétně zhodnotit rychlost ani správnost postupu policie při vyšetřování kauzy Čapí hnízdo, nejsem vyšetřovatel a nevidím do spisu. Přesto chci věřit, že policie, v dané kauze koná a postupuje pod dozorem státního zastupitelství. Co ale vím z vlastní zkušenosti jistě, je, že premiér naší země má apriori ze své funkce – prostřednictvím bezpečnostní rady státu, svým (ne)přímým řízením některých bezpečnostních sborů (například prostřednictvím příslušných ministrů) nebo kontaktem se zpravodajským prostředím – přímý i nepřímý vliv na bezpečnostní a zpravodajské prostředí státu. Spekulacím a obavám veřejnosti z možného ovlivňování vyšetřování, v němž je současný premiér Andrej Babiš obviněným a hrozí mu trest, nahrávají i rozsáhlé změny ve vedení policie a ostatních bezpečnostních sborů, realizované jaksi „od stolu“. Nemohu vyloučit ani potvrdit, zda důvody k těmto změnám byly relevantní či nikoliv, jenom konstatuji, že žádné změny v bezpečnostním prostředí by se neměly dít nátlakovým způsobem. A v případech, kdy jsou vyměňovány osoby, které mají vliv na řešení citlivých kauz, to platí dvojnásob.

Stejně tak ujišťování ze strany vrchní státní zástupkyně o opatřeních v rámci dohledu nad dozorovým městským státním zastupitelstvím na jedné straně, a neurčité vyjádření městského státního zástupce, jehož výsledkem je opět prodloužení lhůty k vyšetření případu na straně druhé, jsou jenom dalším přiléváním oleje do ohně veřejné nedůvěry. Argumenty odůvodňující opatření vrchního státního zastupitelství jsou prý irrelevantní?! Nelze se

ubránit dojmům, že ve „hře o trůn“ se hraje v tuto chvíli hlavně o čas. Jaké to jsou tedy důvody, které mají navrch před opatřeními a uměle nezdržovaným průběhem vyšetřování? Možná opravdu takové jsou, ale způsob, jakým jsou veřejnosti (ne)prezentovány, důvěryhodný skutečně není. A nakonec se situace vlastně stává neobhajitelnou i pro samotného obviněného.

A co na to občan Martin Červíček?

Přijde mi až absurdní převracet stále dokola ze všech stran spekulace a možná i (ne)pravdivé domněnky. Osobně jako zásadní v celé této kauze ale vidím porušení principu, který by neměl umožňovat, aby byl trestně stíhaný člověk premiérem či ministrem! Neumoznili jsme to ale tak trochu vlastně my všichni tím, že jsme přistoupili na pokřivené vnímání a absence základních morálních hodnot se stala normou? Není na čase vrátit se k jisté morálce a svědomí nebo chcete-li k „presumpci viny“ u státních či dalších veřejných činitelů, která dříve platila i u nás a ve vyspělých zemích platí dodnes? Tedy, jsem-li veřejně činným a padne-li na mne podezření z jednání, neslučujícího se s dobrou pověstí a morálkou ve vztahu k věcem veřejným, odpovědnost a svědomí mi velí na svou veřejnou funkci rezignovat. Na to se v posledních letech pozapomnělo. Potom se ale nemůžeme divit, že se nám tady uhníždili poněkud „všežraví čapí“.

Politika jako služba veřejnému zájmu

Jsem přesvědčen, že dělat politiku a vést stát by měli lidé, kteří mají prověřenou odbornou nebo manažerskou zkušenost a mají v praktickém životě, jak se říká, „nažito“. Neměli bychom všichni ve veřejném životě opustit politiku politikaření, politologickou rétoriku a vrátit politiku tam, kam patří – tedy do služby veřejným zájmům? Myslím, že bychom měli spojit zkušenosti a nadhled s nebojácností a energií, přestat se zaštiťovat odlišnými body programů různých politických uskupení a hledat to, na čem můžeme pracovat společně s výsledným prospěchem pro všechny. Naším úkolem je zemi spojit a nenechat o ní rozhodovat ty, kteří těží z jejího rozdělení. Ve skutečně demokratické se z moci nerodí otroci a stát si nelze ani koupit, ani řídit jako firmu. Myslím si, že je nutné spolu mluvit, poslouchat se a respektovat navzájem. A život není o tom „být supermanem“. Je o tom dělat věci pořádně, ne na úkor druhých, ale spolu s nimi, možná také chybovat, ale chyby neopakovat.

Martin Červíček
místopředseda Senátorského klubu ODS

NOVELA INSOLVENČNÍHO ZÁKONA V SENÁTU

Jedním z nejvážnějších společenských a ekonomických problémů dnešní doby je předlužení. Míra zadlužení občanů se po sametové revoluci mimořádně zvýšila, zejména v letech 2000 až 2009. Je nutno přiznat, že zčásti to bylo změnou společenského systému (ze socialismu na volný trh), zčásti však nedostatečnou legislativou, která umožnila poskytovat úvěry až lichvářským způsobem. Mnoho rodin se následně dostalo díky spotřebitelským úvěrům do těžkých životních situací, protože jejich finanční závazky narůstaly více než jejich příjmy, a uvízly tak v dluhové pasti.



Jak na problémy zadluženosti reagovala legislativa?

Jedním ze základních pravidel občanského soužití je dluhy platit. Toto pravidlo však za určitých okolností není schopen dlužník naplnit, aniž by byl vystaven žití na hranici chudoby nebo i za ní. Typickým příkladem jsou dlužníci ze spotřebitelských úvěrů uvízlí v dluhové pasti. V takovém okamžiku stojí společnost před etickým problémem, jak vyřešit konflikt

zájmů věřitelů a jejich oprávněných nároků na úhradu pohledávek na straně jedné a dlužníků, kteří nejsou schopni se ze svých dluhů vymanit, na straně druhé. Institut oddlužení je kompromisním řešením tak, aby dlužníci za splnění pro ně reálných platebních podmínek dosáhli prominutí dluhů a při tom došlo alespoň k minimálnímu uspokojení oprávněných věřitelů. Na tyto problémy reagoval insolvenční zákon, který od své účinnosti dané rokem 2008 umožňoval především oddlužení spotřebitelů.

Osvědčila se legislativa?

Institut oddlužení se tedy u nás používá deset let. Za těch deset let se prokázalo, že má smysl. Mnoho osob bylo úspěšně oddluženo a lidé, kteří se oddlužili, průměrně splatili 56 % svých dluhů. Za celou dobu existence tohoto institutu do oddlužení vstoupilo cca 150 tisíc lidí, úplně oddluženo bylo 35 tisíc lidí, procesem úspěšně prošlo 100 tisíc lidí a pouhých 15 tisíc lidí v průběhu splácení odpadlo. Dosavadní oddlužovací proces se skutečně osvědčil, nicméně do jeho nastavených podmínek se zdaleka nevejdou všichni dlužníci. Neziskové organizace dokládají, že problém zadlužení se týká daleko více lidí, a to až 900 tisíc, s dopadem na další rodinné příslušníky. A právě hlavním a zcela legitimním cílem vládního ná-

vrhu novely insolvenčního zákona bylo zejména zpřístupnit institut oddlužení co největšímu počtu osob, protože je určitě ve veřejném zájmu navrátit co nejvíce ekonomicky vyloučených osob do aktivního ekonomického života.

Projednávání novely insolvenčního zákona

Vládní návrh novely insolvenčního zákona byl předložen Poslanecké sněmovně v lednu 2018 a byl velmi komplikovaně projednáván. Ústavně právní výbor Poslanecké sněmovny nakonec novelu projednal a schválil s mnoha pozměňovacími návrhy. Novela byla Poslaneckou sněmovnou schválena ve třetím čtení 26. 10. 2018 v zásadě ve znění pozměňovacích návrhů Ústavně právního výboru. Původní vládní návrh tak nabobtnal na trojnásobek textu a není divu, že trpí i legislativně technickými nedostatky. Senátní tisk č. 12 byl doručen Senátu 26. 11. 2018, přikázán Ústavně právnímu výboru jako výboru garančnímu. Ten schválil novelu ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Dalším výborem, který projednával novelu, byl Výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, který schválil novelu ve znění pozměňovacích návrhů předložených senátorem Markem Hilšerem. Na samotném jednání Senátu dne 19. 12. 2018 byl po velké diskuzi insolvenční zákon vrácen Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a senátora Zdeňka Hrabý.

Co lze očekávat po přijetí novely

Uvidíme, jak dopadne projednávání v Poslanecké sněmovně. Bez ohledu na senátní pozměňovací návrhy platí, že novela neumožní vstup do insolvence všem dlužníkům. Rozhodně však zmírňuje podmínky pro vstup do oddlužení, a tím ho zpřístupňuje podstatně většímu počtu dlužníků. Velmi vstřícná je novela pro jednu z nejzranitelnějších skupin dlužníků, tedy pobíratele starobního důchodu a osoby invalidní, kde je umožněno oddlužení již po 3 letech. Zda a jak očekávaný nápor agendy zvládnou insolvenční správci a insolvenční soudy, uvidíme. Zda jsou nové podmínky správně nastaveny a nezneužívány, ukáže za nějaký čas sběr dat. (Pozn. red.: Poslanecká sněmovna na svém jednání 22. 1. 2019 senátní návrh zamítla.)

Anna Hubáčková
místopředsedkyně Ústavně právního výboru

KONEC DREZURY ZVÍŘAT?

Informace o tom, že Ministerstvo zemědělství připravuje zákonné opatření omezující cirkusovou drezuru šelem popřípadě dalších zvířat, mne nejprve potěšila. Bylo to krátce po šokujících zprávách o existenci množíren tygrů a jiných velkých šelem, o podmínkách chovu i dalším využití vzácných zvířat. To, že taková zařízení u nás jsou, že o produkty z nich je zájem především mezi zastánci a provozovateli čínské medicíny, se ví už dlouho. Chyběly však důkazy a proniknout do komunity, obchodující nejen s tygřími těly, nosorožčími rohy, medvědí žlučí nebo jedovatými a nejedovatými plazy je velmi obtížné. Obchod s těmito produkty u nás kvete a není tajemstvím, že organizované skupiny pracují nejen v ČR, ale i v mnoha zemích Afriky a Asie, a s neobyčejnou krutostí je získávají. Omezení a zákaz drezury sice tento problém nevyřeší, ale bude určitě laickou veřejností i ochránci zvířat přijato s potěšením. Je to ale spíš povrchní řešení.



Já sám do cirkusů nechodím a drezuru i účinkování zvířat v cirkusech neschvaluji. Vadí mi, že jsou zvířata nucena vykonávat nepřírozené úkony, že se musí pitvořit a že jsou zesměšňována, je snižována jejich důstojnost jen pro pobavení publika. To je ale můj subjektivní pocit a názor, ke kterému jsem došel v posledních dvaceti pěti letech při každodenním kontaktu se zvířaty. Při natáčení pořadů pro Českou televizi jsem nikdy žádnou drezuru ne-

používal a chtěl jsem, aby se zvířata chovala přirozeně, jako se chovají v přírodě. Vždy to byla mláďata a já s nimi zacházel tak, jako bych byl jejich rodič. Důležité je, že pro všechna zvířata byly zajištěny pro zbytek života vhodné, často až nadstandardní podmínky, pokud je nešlo vrátit do přírody.

Striktní zákaz drezury a používání zvířat v cirkusech však nepovažuji za správný. Je diskriminující! Kdo dokáže rozlišit, jestli je mučením pro tygra proskakování hořícím kruhem, pro medvěda jízda na kole nebo jestli je pro koně zábavná chůze po zadních, skákání přes překážky nebo překonávání Taxisu. Je sokolnictví větší zábavou pro sokola nebo pro sokolníka? Baví dostihy víc koně a chrty nebo přihlížející?

Domnívám se, že by opatření mělo být spíše doporučující a rozloženo do několika etap. Jsem přesvědčen, že většina drezérů a chovatelů cirkusových zvířat má ke svým svěřencům vytvořený vztah a snaží se k nim chovat co nejlépe. Jejich možnosti jsou ale omezené, a pokud mi něco vadí, jsou to stísněné podmínky při jejich chovu i přepravě. Zvířata tráví veškerý čas (mimo manéž)

v klecích maringotek, často i ve větších skupinách. V některých zvěřincích to hraničí s týráním zvířat, a proto by měl veterinární zákon stanovit závazné podmínky určující velikost výběhů pro velké šelmy i další savce, aby k nim byly co nejbenevolentnější, nikoliv k jejich majitelům. To by pravděpodobně v budoucnosti přispělo k omezení chovu cirkusových zvířat, protože jen málo chovatelů by dokázalo podmínky splnit. Nastává však otázka: Co se zvířaty (tygry, lvy, medvědy a dalšími savci), pokud se prokáže, že jsou týrána, majiteli budou odebrána a stát se o ně bude muset postarat? Zatím u nás není zařízení, které by je mohlo chovat, protože zoologické zahrady mají jiné úkoly. Je nutné urychleně vybudovat takový útulek, který by měl potřebnou kapacitu, aby nechal taková zvířata dožít v důstojných podmínkách, popřípadě se postarat i třeba o pašované živočichy, zabavené při celních kontrolách. Důležitá bude i evidence „nehospodářských“ zvířat, chovaných v soukromém vlastnictví. Elektronická evidence by zahrnovala údaje o druhu, počtu, veterinárním stavu zvířat a bylo by možné okamžitě ověřit legálnost chovu. To by určitě přispělo k likvidaci množíren a chovů nebezpečných zvířat ohrožujících okolí. Dnes má každá kráva nebo ovce v uších registrační známky, zatímco různí chovatelé drží doma šelmy bez povolení v podmínkách, které jdou těžko popsat.

Vztah veřejnosti ke zvířatům a přírodě se v posledním půlstoletí velice změnil k lepšímu. To, co bylo kdysi normální a nikdo se nad tím nepozastavil, je dnes nepřipustné a lidé to nejsou ochotni tolerovat. Domnívám se, že v budoucnosti drezura zvířat nebude ani atraktivní, ani zábavná, a že se stále větší pozornosti budou těšit zařízení, ve kterých se zvířata mohou chovat přirozeně a volně. Jsem přesvědčen, že u mnoha zvířat je touha po svobodě silnější než instinkty umožňující přežití a zachování druhu.

Václav Chaloupek
předseda Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky

JEDNÁNÍ O PLATECH SKONČILO BEZ USNESENÍ

Krátce před koncem roku, tedy doslova na poslední chvíli, postoupila Poslanecká sněmovna senátorům vládní a veřejností citlivě vnímaný návrh novely zákona o platech představitelů státní moci. Podobně jako v minulosti spustila debata o tomto návrhu lavinu komentářů a mediálních výstupů, které obsahovaly mnohdy velmi jednostranné informace. Senát se pokusil do této debaty vnést racionální argumenty a napravit nedbalou práci odvedenou ještě první Babišovou vládou. Nakonec neúspěšně. Scházel k tomu jeden jediný hlas.



Problém dosavadní zákonné úpravy spočíval v tzv. skokovém navýšení koeficientu ze stávajících 2,5 na 2,75násobek průměrného platu v nepodnikatelské sféře za předminulý rok. To byl důsledek jednak neustálého zmrazování a v některých letech i snižování platové základny. V roce 2014 navíc nebyl přijat rozumný komplexní pozměňovací návrh rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny. Ten počítal s tím, že koeficient, na který jsou platy navázané,

se bude navyšovat postupně. Pokud by tak nyní nedošlo ke změně původního zákona, zvýšil by se základní plat poslance či senátora k začátku roku skokově na úroveň 90 600 Kč. A právě toto navýšení o 19,4 % začalo budit emoce. Stranou zájmu zůstal fakt, že v porovnání s platy například náměstků na ministerstvech či s odměnami členů rad krajských samospráv nebo velkých statutárních měst je taková cílová částka zcela adekvátní.

Proto jsem podal garančnímu hospodářskému výboru pozměňovací návrh, který by rozložil nárůst koeficientu do tří let tak, aby např. navýšení koeficientu v příštím roce (z 2,5 na 2,55) zhruba odpovídalo nárůstu základního platu o 10 %, v absolutním vyjádření tedy na úroveň 84 000 Kč. Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu tento návrh schválil a dostalo se mu všeobecné podpory jako rozumnému kompromisu.

V případě vrácení návrhu zákona s navrženou změnou by však pravděpodobně musela Poslanecká sněmovna zasedat ještě mezi vánočními svátky. Plénum Senátu tak nakonec nepřijalo k projednávanému návrhu zákona usnesení vůbec žádné. K přijetí zmíněného pozměňovacího návrhu nakonec chyběl jeden jediný hlas.

Osobně to považuji za chybu. Zákon bude mimo jiné nadále zakládat neodůvodněné rozdíly v platech jednotlivých součástí státní moci. Jak známo, soudci a na jejich platy vázaní státní zástupci mají na základě několika soudních verdiktů stanoven koeficient ve výši dokonce 3násobku průměrného platu.

Zapomíná se také na jednu podstatnou skutečnost. Podle zákona o platech představitelů státní moci se stanovují platy nejen soudcům, poslancům, senátorům a členům vlády, ale také dalším představitelům státní moci – konkrétně členům kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu, členům Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, Rady Českého telekomunikačního úřadu, Rady Ústavu pro studium totalitních režimů nebo Národní rozpočtové rady. Pokud se v době ekonomického růstu zvedají platy ve všech dalších částech veřejné sféry, je legitimní očekávat, že ze zákona k avizovanému nárůstu dojde i na těchto úřadech. Novela ale takové očekávání nabourala.

Ze strany některých zákonodárců slyšíme názor, že se nechtějí debaty o svých platech účastnit. Kdo jiný by měl ale nastavit platový systém dle zákona než samotní zákonodárci? Je to bezesporu citlivá a nepříliš vděčná úloha. Na tu by však měli být zákonodárci připraveni od okamžiku, kdy se rozhodli ucházet o důvěru voličů. Já si nemyslím, že základní plat třeba senátora či poslance by měl být na úrovni platu například předsedy výboru Hlavního města Prahy. Sám jsem se v senátních volbách utkal s jedním protikandidátem, který šel do voleb dokonce s tím, že v případě svého zvolení nechce pobírat plat žádný. Jak se ukázalo, tento ryzí populismus v mém volebním obvodu body nepřinesl.

Za každou práci by měla následovat odměna. A to se týká i lidí, kteří dostanou od voličů příležitost pracovat v parlamentu nebo ve vládě s očekáváním, že to budou dělat poctivě, dobře a kvalitně. Zpochybňování jejich nároku na adekvátní plat jen dál rozleptává důvěru veřejnosti vůči standardnímu fungování zastupitelské demokracie.

*Vladislav Vilímc
předseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu*

NEPŘIPRAVENOST A NEJISTOTA PODRUHÉ

V dubnu roku 2018, tedy zhruba před třemi čtvrtinami roku jsem do časopisu Senát napsal článek s názvem „Nepřipravenost a nejistota“. Dnes, poslední lednový den 2019, tedy po devíti měsících a právě skončeném lednovém jednání Senátu, znovu sedím u počítače a píši vlastně pokračování svého dubnového článku, který bohužel nemohu nazvat jinak než „Nepřipravenost a nejistota podruhé“.



V článku jsem tehdy kromě jiného uvedl, cituji: „Protože nejsme v Evropě svým laxním přístupem k ochraně osobních údajů nijak výjimeční, rozhodla se Evropská unie udělat alespoň trochu pořádek a v roce 2016 bylo schváleno Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR – General Data Protection Regulation), které vstoupí v účinnost 25. května 2018 a bude platit jednotně ve všech členských zemích Evropské unie. Ze strany

Evropské unie by se v tomto případě jednalo v podstatě o čin chvályhodný, kdyby „Sobotkova“ a následně „Babišova“ vláda včas reagovaly odpovědným a logickým způsobem.“ A dnes musím konstatovat, že vláda si bohužel nevzala k srdci již rok staré usnesení, které Senát přijal drtivou většinou hlasů, a opět mi nezbyvá než usnesení citovat:

„Usnesení z 12. schůze konané dne 15. února 2018 k problematice GDPR – ochraně osobních údajů:

Senát

I. vyjadřuje nespokojenost

- se současným stavem adaptace českého právního řádu na požadavky Obecného nařízení o ochraně osobních údajů, které nahradí platnou směrnici 95/46/ES;
- s přístupem odpovědných orgánů (vlády a ÚOOÚ) k dotčeným subjektům v souvislosti s Obecným nařízením o ochraně osobních údajů zejména z hlediska jejich řídicí, pomocné, podpůrné a organizační činnosti.

II. vyzývá vládu a Úřad pro ochranu osobních údajů, aby

- v návrhu zákona o zpracování osobních údajů a v rámci svých pravomocí maximálně využily Obecné nařízení o ochraně osobních údajů za účelem ochrany dotčených subjektů před nadměrnými sankcemi;

- mnohem aktivnějším a efektivnějším způsobem přistoupily k realizaci pomoci a podpoře organizace a zajištění plnění povinností dotčených subjektů vyplývajících z Obecného nařízení o ochraně osobních údajů a následně i ze zákona o zpracování osobních údajů;
- urychleně zajistily pro oblast GDPR zprovoznění jednoho funkčního, přehledného a v garantované lhůtě na dotazy dotčených subjektů reagujícího informačního portálu.

Tak se stalo, že pro lednové jednání Senátu nám vláda po projednání ve sněmovně se sedmiměsíčním zpožděním bohužel přinesla dva návrhy zákonů, které byly vším jiným, jenom ne jasnou, pokud možno stručnou a srozumitelnou adaptací Obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Lidově řečeno jsme k projednání obdrželi nekonzistentní směs jablek, hrušek a dalšího ovoce tak, jak se to ve vládě a následně ve sněmovně právě tomu či onomu hodilo nebo třeba i připadalo přínosné a užitečné. Kdo zná pohádku Karla Čapka, Jak pejsek s kočičkou vařili dort, tak si může představit i možné následky.

Mohl bych nyní popsat několik dalších stránek výčtem konkrétních pochybností a nedostatků projednávaných právních norem, které se nazývaly Návrh zákona o zpracování osobních údajů (senátní tisk č. 25) a Návrh zákona, kterým se mění zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů (senátní tisk č. 26). Neudělám to a raději odkáži například na stenozáznam z jednání Senátu, který lze jednoduše dohledat na webových stránkách www.senat.cz.

Na úplný závěr si dovolím již pouze několik obecnějších vět. Velmi si vážím přístupu mých kolegů a kolegyň senátorek a senátorů, kteří většinou bez ohledu na skutečnost „co se dnes tzv. nosí“, nepodlehli laciné argumentaci o potřebnosti a významu všech možných dalších přílepků a rychlých nekoncepčních úprav a změn. Dle mého názoru Senát jako strážce legislativní čistoty, systému a pořádku obstál. Jsem tomu rád, vážím si toho a hlavně si myslím, že je to dobře pro naši zemi.

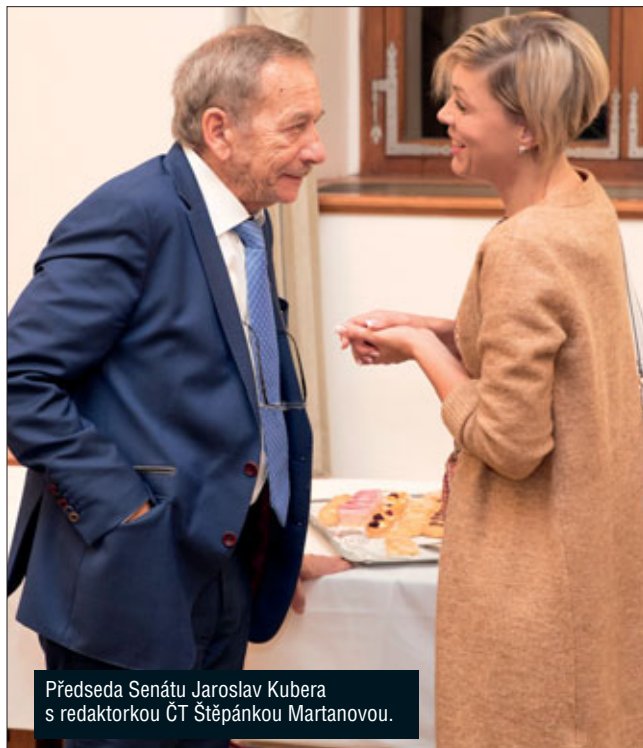
Miloš Vystrčil
předseda Senátorského klubu ODS

SETKÁNÍ S NOVINÁŘI V SENÁTU

Na počátku ledna uspořádal předseda Senátu Jaroslav Kubera novoroční setkání v Senátu, kam pozval široké spektrum novinářů, se kterými senátorky a senátoři v průběhu roku přicházejí do kontaktu. Navázal tak na tradici z minulých let. Předseda Senátu ujistil zástupce médií, že horní komora Parlamentu ČR je médiím nakloněna a je pro ně maximálně otevřená a vstřícná. Upozornil na některé významné akce v následujícím roce a informoval také o směřování vlastních aktivit – chce se věnovat regionům a také intenzivně komunikovat se všemi nejvyššími ústavními činiteli a přispívat k hledání celospolečenské shody nad nejvýznamnějšími tématy.



Senátor Herbert Pavera s novináři a senátorkou Hanou Žákovou.



Předseda Senátu Jaroslav Kubera s redaktorkou ČT Štěpánkou Martanovou.

SETKÁNÍ SE ZAHRANIČNÍMI VELVYSLANCI

Předseda Senátu Jaroslav Kubera na počátku ledna přivítal ve Valdštejnském paláci vedoucí diplomatických misí. Tradiční setkání senátorek a senátorů s velvyslanci přineslo opět příležitost pro vzájemné rozhovory o plánech na rok 2019 – ať už jde o přijetí zahraničních návštěv v Senátu nebo o potenciální výjezdy představitelů Senátu. „Chci vás ubezpečit, že ve věci zahraniční politiky vycházím ze společné koncepce zahraniční politiky České republiky a budu s ostatními ústavními činiteli vždy hledat konsensus a spolupráci tak, abychom směrem do zahraničí mluvili stejně a nepromítali naši domácí politiku a případné rozdílné názory do zahraniční politiky,“ ujistil přítomné předseda Senátu Jaroslav Kubera.

*Eva Davidová
tisková tajemnice Senátu*



Tradiční novoroční setkání s diplomaty se konalo v Hlavním sále Valdštejnského paláce.

PODOBA OBECNÉHO REFERENDA?

Poslanecká sněmovna delší dobu projednává hned tři návrhy ústavního zákona o celostátním referendu. Jednání dospělo do výborové fáze a je jistá pravděpodobnost sněmovní shody na podobě referenda založeného na rozhodování o obecné otázce týkající se vnitřní nebo zahraniční politiky České republiky. To by se mohlo konat především na základě petice podpořené významným počtem občanů.

Vsouvislosti s projednáváním v dolní komoře se častěji vynořují dotazy na postoj Senátu k referendu, případně obecně k prvkům přímé demokracie. Nelze předjímat rozhodnutí Senátu v situaci, kdy nejsou známy přesné parametry možné právní úpravy. Podle postojů znějících na jednání Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury i v neformálních rozhovorech je obecně možné říci, že převažující postoj v Senátu k referendu je značně obezřetný. Důvodem je společenský vývoj u nás i v Evropě. Někteří upozorňují na rozhodování o složitých otázkách na základě nedostatečných informací nebo rovnou lži a dezinformací. Příklad mnozí vidí např. v referendu ve Spojeném království o vystoupení z EU, tzv. brexit. Zmiňují se obavy z vyřazení brzd a protivah zabudovaných do našeho ústavního pořádku s rizikem ohrožení demokratického právního státu.

Aby bylo v Senátu vůbec možné jednat o jakémkoliv návrhu právní úpravy referenda, bude nezbytné napřed vést debatu nad smyslem či účelem, který by měly prvky přímé demokracie v našem ústavním a politickém systému naplňovat, a v návaznosti nad jejich případnou konkrétní formou, která by vedle přímého zapojení občanů do rozhodování garantovala zachování základních principů, na nichž je český ústavní pořádek založen. Na prvním společném jednání ústavních komisí obou parlamentních komor v loňském roce ze senátní strany zaznělo, že mají-li být občané přímo zapojeni do rozhodování, je vhodné podívat se pro srovnání na úpravy jinde v Evropě, zejména do zemí s delší a nepřetržitější demokratickou tradicí v západnějších koutech Evropy. Ze známých modelů v úvahu přichází například lidová zákonodárna iniciativa, která by umožňovala stanovenému počtu petentů předložit Parlamentu návrh zákona, který by musela Poslanecká sněmovna projednat ve stanovené lhůtě. Jinou možností je ratifikační referendum, které by umožňovalo opět skupině petentů, případně i stanovené menšině v Poslanecké sněmovně nebo Senátu, požadovat konání referenda, při kterém by platnost zákona byla podmíněna získáním většiny v lidovém hlasování. Ratifikační referendum bylo zmíněno i jako obligatorní v případě změn ústavy se záměrem zajištění větší stability ústavního pořádku. Další možností je derogační referendum, v kterém je možné domáhat se naopak zrušení parlamentem přijatého zákona. Uvedené modely spojuje, že dávají možnost lidem podílet se na rozhodování o veřejných záležitostech, ale zároveň neumožňují zcela vyloučit z rozhodování parlament a narušit rovnováhu ústavního systému.

Na obou dosavadních společných jednáních ústavních komisí Senátu a Poslanecké sněmovny se zřetelně projevil jak odlišný přístup k referendu, tak zcela jiná fáze debaty. Poslanci z velké části (s růzností názorů i v jejich řadách) ponořeni do projednávání detailů jediné jimi diskutované formy referenda opakovaně vznesli dotazy, jaké parametry jimi projednávaných návrhů by byly přijatelné pro Senát. Senátní strana opakovaně odkazo-



vala na shora naznačené obecnější souvislosti referenda. Do jejich ujasnění je předčasné bavit se, kolik set tisíc občanů může vyvolat petičí referendum, jestli k platnosti referenda má být požadováno o pár procent účasti nebo hlasů více nebo méně a dalších jednotlivostech.

Některé zásadní parametry je nepochybně možné zmínit. Má-li mít případně Poslaneckou sněmovnu do Senátu postoupený návrh ústavního zákona o referendu založeného na hlasování o obecné otázce vnitřní nebo zahraniční politiky šanci na sebelepší podporu, musí garantovat, že nedojde k ohrožení ústavního systému České republiky ani jejího ukotvení v mezinárodních strukturách. V Senátu by byl zcela jistě nepřijatelný návrh referenda, který by umožňoval zásahy do základů demokratického právního státu, snížení dosažené úrovně ochrany lidských práv, odstranění prvků vyvažování jednotlivých mocí ve státě, jinak měnit ústavu nebo rozhodnout o vystoupení z Evropské unie.

Všechny souvislosti možného uzákonění referenda budou projednány na půdě Stále komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury i za účasti ústavních expertů.

*Jiří Dienstbier
předseda Stále komise Senátu pro Ústavu ČR
a parlamentní procedury*



Současná podoba Předpokoje s průhledem do vedlejší Rytířské síně.



Štukovaný strop, ve středovém poli nástropní malba z 19. století od Petra Maixnera představující boha lásky Amora s lukem a šípy.



Postava muže s kordem – zajímavý detail ze štukové výzdoby stropu, kterou tvoří převážně rostlinný dekor.



Detail krbu ze 17. století, který se do Předpokoje dostal v rámci stavebních úprav v roce 1877. Pochází z vedlejší Audienční síně.

PŘEDPOKOJ –

V této rubrice si obvykle představujeme zajímavé součásti luxusních apartmánů evropských návštěvníci čekali na přijetí.

V případě pražského Valdštejnského paláce by šlo do Hlavního sálu, odkud pokračovali do jiných místností označených jako Antecamera. Právě u Albrechta z Valdštejna. Bohužel, žádný popis pro konfiskační inventář z roku 1634 byl interiér dlouhým stolem se třemi lavicemi. Stěny zdobily různé členy panovnické rodiny. Zatímco ve vedlejší místnosti II. s chotí, v Předpokoji podobizny císařova syna a obrazů v celé postavě a v životní velikosti, což bylo v době nastech se nacházel též soubor dvanácti vyobrazení z 17. století byly takovéto série standardní součástí vyobrazení. Proto ani nepřekvapí, že portréty Valdštejnovy rodiny.

Antecamera má rozměry 8,7 m x 7 m a její součástí je výzdoba stropu vznikla pravděpodobně ve 20. letech 18. století, který rámuje plastické zlacené stuhu a doplňují dvě sochy Amora s lukem a šípy od Petra Maixnera. Při nově rekonstruované dveře, portály a supraporty, z jiných částí paláce se zachovaly dřevěným obložení, které však v průběhu 20. století zdobí dvě benátská zrcadla a lustr ze štípaného skla. V roce 1877 Ferdinand III. Habsburského (1608–1657), jež byl v antecamerě ních stěnách jsou podobizny císařského komořího a kladatele mnichovohradištské větve rodu Valdštejnů. Z počátku 18. století pocházejí nesignovaná květinová výzdoba jednoznačně vyřešeno. Obvykle je připisováno malbě (před 1696–1740), zvanému Tulipano, ale může být od Monnoyera (1671–1747). Okolo stěn jsou vystaveny ve své době k ukládání oděvů a cenností. Další ukázkou severoněmeckého původu z roku 1615, jeden z nej



Květinové zátiší výjimečné kvality datované kolem roku 1615.

ANTECAMERA

navé prostory sídla Senátu. V dnešním příspěvku před, camera – pokoj), která byla v období baroka paláců. Šlo o prostor do určité míry veřejný, kde

li návštěvníci nejprve uvedeni po přímém schodištního křídla. Poté, co prošli Rytířskou síní, stávaly zde čekali výše postavení hosté na audienci průběhu takovéto audience se nedochoval. Podle předpokojie vybaven pro větší pohodlí čekajících o sedm nizozemských tapiserií a visely zde podobnější Rytířské síní byly portréty císaře Ferdinanda Ferdinanda III. a jeho manželky. Všichni byli vyvíl v této době neoficiálnější typ portrétů. V místenění římských císařů a císařoven. Od poloviny 16. ozdoby veřejných prostor významných rezidencí. dny v paláci chyběly.

časná podoba je dílem pozdějších úprav. Štuková h 18. století. Štuky na stropě tvoří rostlinný dekor, drobné figury. Ve středu stropu je umístěna freska dobé úpravě v letech 1877–78 dostal interiér nově m byl přenesen krb. Nové omítky byly doplněny století z neznámých příčin zaniklo. Místnost nyní la, obojí italského původu. Nad krbem visí portrét l v roce 1627 zvolen českým králem. Na postrano Františka Arnošta z Valdštejna (1708–1748), zánů, a jeho manželky Marie Alžběty z Fürstenberku. nová zátiší na okenní stěně. Autorství obrazů není líří holandského původu Andreasi Kindermannovi jít i o dílo francouzského malíře květin Antoina eny čtyři truhly z valdštejnské sbírky, jež sloužily zkou dobového nábytku je dubová komodová skříň jstarších exponátů mobiliáře.

Irena Michálková

oddělení vztahů s veřejností Kanceláře Senátu



Výsledek novodobé úpravy interiéru. Nové dveře a supraporty s plošným pobíjeným ornamentem.



1710.



Portrét Františka Arnošta z Valdštejna.



Předpokoj zdobí také obraz choti Františka Arnošta z Valdštejna Marie Alžběty rozené z Fürstenberka.



30/1 Českou republiku oficiálně navštívil předseda vlády Libyjského státu Fayez AL-SARRAJ. V historických prostorách Kolovratského paláce jej přivítala senátní delegace v čele s předsedou Senátu Jaroslavem Kubrou.



30/11 Spolupráce Česka a Maďarska není zatížena žádnými problémy, a proto je právě teď skvělá příležitost koncepčně uvažovat o rozvoji vzájemné spolupráce, a to zejména v hospodářské oblasti. Na tom se shodl předseda Senátu Jaroslav Kubera při jednání s maďarským premiérem Viktorom Orbánem (na fotu při zápisu do pamětní knihy).



10/1 Předseda Senátu Jaroslav Kubera přivítal na půdě Senátu velvyslance Čínské lidové republiky v ČR Zhanga Jianmína.



14/12 Předseda Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Pavel Fischer jednal s velvyslancem Velké Británie v ČR Nickem Archerem.



18/12 Místopředseda Senátu Milan Štěch přijal velvyslance Arménské republiky v ČR Tigrana Seiraniana.



10/1 Předseda Výboru pro záležitosti Evropské unie Václav Hampl při debatě s velvyslancem Slovenské republiky Peterem Weisssem.



12/12 Místopředseda Senátu Jan Horník přijal vedoucího Tchajpejské hospodářské a kulturní kanceláře v ČR Chung-I Wangu.



17/1 Senátní delegace v čele s předsedou Jaroslavem Kuberou na společné fotce s delegací předsedy Dolní sněmovny Parlamentu Kanady Geoffa Regana. Společně hovořili mimo jiné o vztátech a spolupráci obou zemí, ale také o Janu Palachovi, jehož oběť si v Česku Geoff Regan připomněl.



Petr Šilar
Volební obvod (č. 46) – Ústí nad Orlicí

Ať se podíváte, odkud chcete, téměř vždy spatříte příjemně měkké vrcholky Orlických hor a Králického Sněžníku. V kraji místních vládců Kačenky a Rampušáka najdete bohatou kaskádu lesů, potoků a řek, vesnic i malebných městeček, která je protkána řadou zajímavých zákoutí. Romantická krajina lemovaná ze severu státní hranicí s Polskem je nejvýchodnější enklávou Čech a hned za jihovýchodní hranicí okresu Ústí nad Orlicí už začíná historické území Moravy. „*Severně od Lanškrouna se nachází menší obec Horní Čermná, ze které pocházím. Je to jen kousek od Jablonného nad Orlicí, Letohradu, Pastvinské přehrady, Žamberka či nového lyžařského areálu na Dolní Moravě, kde po těchto vánočních svátcích trénovala Ester Ledecká,*“ začíná vyprávět senátor Petr Šilar, který ve své rodné obci inicioval výstavbu rozhledny Mariánka.

Z Mariánky je jen pár kroků do poutního kostela na Mariánské hoře, který je jedním z klasických příkladů evropského rozvodí. „*Z levého okapu stéká voda do potoků směřujících do Tiché Orlice a Labe, které ústí do Severního moře. Z pravého okapu míří voda jihovýchodním směrem do Moravské Sázavy, Moravy a Dunaje a vlévá se do Černého moře,*“ popisuje Petr Šilar. Z rozhledny lze vidět i mohutné úpatí Králického Sněžníku, jenž je se svými 1 424 metry třetím nejvyšším vrcholem u nás. Na něm pramení řeka Morava jako menší (zato pořádně ledový) potůček.

Jablonné nad Orlicí je půvabným městečkem s nádherným náměstím. Hrázděné zdívo, historická stavení, kavárny, hospůdky a posezení lákají k příjemné relaxaci. Lahodné vůni kávy a místních zákusků jednoduše nelze odolat. Obdobnou atmosféru nabízí i Lanškroun nebo Letohrad, i když se jedná o města o poznání



Soutěž chladnokrevných koní „Chladas roku Lanškroun“.



Senátor Petr Šilar a jeho rodný kraj.

větší. „*Mimochodem, až budete mít přes Letohrad cestu, určitě se zastavte. Tady započala po roce 1989 moje dráha profesionálního politika. Právě v Letohradě jsem byl zvolen starostou a před 25 lety jsem pak stál u založení soukromého gymnázia na Letohradském zámku,*“ vzpomíná Petr Šilar.

Dodnes můžete v Kunvaldu poblíž Žamberka navštívit zrekonstruovaný domek Na Sboru. V roce 1457 se právě v něm rozhodli pokračovatelé učení mistra Jana Husa a Petra Chelčického založit Jednotu bratrskou. „*Mezi její nejznámější členy patřili bezesporu biskup Jan Ámos Komenský a Jan Blahoslav, který se zasadil o vydání Bible kralické,*“ připomíná Šilar a dodává, že krajinou jeho předků doslova kráčela historie.



Slavnostní otevření rozhledny Mariánka.

Na hranici Žamberka a Helvíkovic pak leží rodný domek vynálezce hromosvodu – Prokopa Diviše. Naleznete zde i Muzeum starých strojů v areálu původní textilní továrny Vonwiller s desítkami historických strojů, automobilových veteránů i obráběcích zařízení. „*Svoji návštěvu v regionu můžete zakončit třeba v okresním městě Ústí nad Orlicí, na nedávno objevený zlatý poklad z třicetileté války se musíte zajet podívat do muzea ve Vysokém Mýtě a na největší železniční uzel v České republice do České Třebové. Milovníky zámků, tvrzí, hradů a zřícenin čeká hrad Litice, Branč nad Orlicí, Lanšperk nebo Žampach. Doporučuji navštívit i zrekonstruované Nové Hradky nebo Tvrz Orlice,*“ uzavírá představování svého rodného kraje senátor Petr Šilar, který všechny srdečně zve na návštěvu svého volebního okrsku.



Miroslav Adámek
Volební obvod (č. 65) – Šumperk

Z Prahy se do regionu, který v Senátu zastupuji, dostanete docela snadno. Nepotřebujete k tomu GPS, a dokonce ani mapu. Stačí vyrazit směrem na východ a jet až do chvíle, než vám cestu zkříží řeka Morava. Až na ni narazíte, vydejte se kolem meandrujících přítoků do míst, kde vaše putování zastaví vysoké hory, hluboké lesy a příkrá sedla. Ve chvíli, kdy se tak stane, budete na místě.

Výjimečnost Šumperska a Jesenicka vychází z jeho historie. Kraj kdysi patřil českým králům, posléze německé šlechtě, pak nesl název Sudety a zpět do národní správy se dostal až po druhé světové válce. Historické zvraty se vryly i do povahy zdejšího obyvatelstva. Nejsme žádná ořezávátka a dokážeme se o sebe postarat, zároveň však oba regiony patří mezi místa s největší nezaměstnaností v Česku, špatnou dopravní dostupností a nižší mírou vzdělání. Počet vysokoškoláků se pohybuje hluboko pod průměrem, naopak takzvaných vyloučených lokalit máme víc než v jiných částech země. Pokud si někdo pomoc opravdu zaslouží, pak je to právě můj region.



Ministerstvo pro místní rozvoj je důležitým strategickým partnerem pro zlepšování kvality života na Jesenicku a Šumpersku.

Voličům jsem slíbil, že za jejich zájmy budu v Senátu bojovat se vši rozhodností. A tak jsem ještě předtím, než mě do funkce zvolili, začal jednat s ministryní pro místní rozvoj o možnosti výstavby startovacích bytů pro mladé rodiny a sociálně slabší spoluobčany. Skvělým nápadem je rozvoj komunitního bydlení, kde mohou žít společně senioři a střední generace s dětmi. Jako ředitel největšího poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji vím, jak je mezigenerační soužití pro všechny přínosné.

Dobrým směrem se vyvíjí i další moje iniciativa, kterou je vybudování zimního stadiónu v Jeseníku nebo zřízení pobočky vysoké školy. Ta by zde mohla udržet více mladých lidí, kteří dnes za vzděláním musí dojíždět do větších měst, odkud se již nevrací.

Pokračovat budu v podpoře záměru pokrytí Šumperska a Jesenicka vysokorychlostním internetem. Je sice hezké, že se v Praze plánuje digitalizace státní správy, ale zkuste se přihlásit k internetu na Jesenicku – budete rádi, když váš telefon najde „pravěké“ připojení Edge. Chtěl bych v Senátu hájit také zájmy menších a středních podnikatelů. Právě živnostníci a malé firmy se doká-

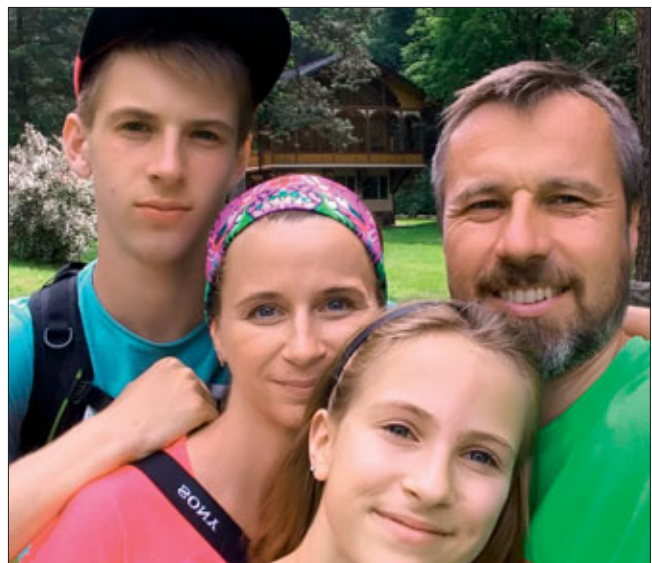


Mírka Adámka zvolili do Senátu lidé na Jesenicku a Šumpersku. Dosud pracuje také jako ředitel největšího poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji.

žou velmi pružně přizpůsobit požadavkům trhu, získat nové zaměstnance a také si je dlouhodobě udržet.

Velký dluh má Senát k vlastní prezentaci – řada lidí o jeho smyslu pochybuje a hodně jich ani netuší, k čemu je horní komora parlamentu dobrá. Chci to změnit a veřejnosti vysvětlit, že senátoři pro ně mohou být stejně užiteční jako například dobře pracující primátor nebo starosta. A že u nás na severu propagaci umíme, je jasné každému, kdo někdy pátral po skvěle dovolené v Česku. Jesenicko a Šumpersko totiž patří mezi nejvyhledávanější turistické lokality. Podařilo se nám lidi naučit, aby do hor jezdili nejen v zimě, ale také v létě. Kraj dokáže potěšit milovníky adrenalinu i vyznavače wellness a příjemného lenošení. Jeseníky si proto oblíbily statisíce turistů z celého Česka a zahraničí, kterým malebná příroda a pohostinní lidé dokážou vrátit během pár dnů dovolené ztracenou energii a často i radost ze života.

Šumpersko je bohužel již několikáté volební období bez svého zástupce ve Sněmovně, takže Senát je teď jediným hlasem, který za region může v Praze mluvit. Můj hlas zde bude slyšet vždycky, nejen díky tomu, že mi k tomu voliči dali důvěru, ale také proto, že si Šumpersko i Jesenicko získalo mé srdce. Věřím, že si brzo podmaní i vás.



Jsem šťastný za skvělou rodinu, která mě podporuje. I když všichni čtyři máme hodně zájmů a povinností, tak na společný výlet si čas vždycky uděláme.



19/12 Na pozvání předsedy Senátu Jaroslava Kubery se v horní komoře uskutečnilo setkání se všemi jeho předchůdci. Pozvání přijali Petr Pithart, Libuše Benešová, Přemysl Sobotka a Milan Štěch.



9/11 Již po dvanácté se konalo v Senátu, pod záštitou Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova, slavnostní vyhlášení výsledků soutěže o titul Nejkrásnější nádraží České republiky. Titul získalo nádraží Blíževdly v Libereckém kraji.



30/11 Konferenci „Reakce na hybridní hrozby: multisektorová spolupráce“, jejímž cílem bylo propojit současné i budoucí účastníky v oblasti obrany a bezpečnosti, poskytnout platformu pro diskusi a vytvářet partnerství, uspořádal Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost ve spolupráci s DefSec Innovation Hub a ČVUT.



12/12 V historických prostorách Valdštejnského paláce se konalo slavnostní setkání oceněných v soutěži „Vesnice roku 2018“. Vítězem loňského ročníku soutěže se stala obec Dolní Němčí ze Zlínského kraje.



19/12 Předseda Senátu Jaroslav Kubera ocenil holešovské výsadkáře, kteří se v srpnu 1968 postavili na odpor okupantům, když odmítli vpustit sovětskou armádu do svých kasáren.



16/1 Místopředseda Senátu Milan Štěch spolu s dalšími senátory přivítal v sídle horní komory Parlamentu vítěze a organizátory dějepisné soutěže studentů gymnázií ČR a SR.



25/1 U příležitosti Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti se uskutečnilo v Senátu vzpomínkové setkání pod záštitou předsedy Senátu Jaroslava Kubery. Pravidelně se jej účastní desítky přeživších nacistických koncentračních táborů, zástupci organizací, které sdružují bývalé vězně a vězenkyně, senátoři a senátorky, velvyslanci a velvyslankyně, vrchní zemský rabin, arcibiskup pražský a další významné osobnosti kulturního, politického a náboženského života.

PŘEDSEDA SENÁTU NA POLI ZAHRANIČNÍ POLITIKY

Jaroslav Kubera se v pozici druhého nejvyššího ústavního činitele hned v úvodu svého mandátu na konci roku 2018 začal intenzivně věnovat zahraniční politice. Jeho první oficiální zahraniční cesta vedla na Slovensko, na půdě horní komory přijímal velvyslance a setkal se také s několika premiéry, kteří zavítali na návštěvu Česka.

Jaroslav Kubera dostal letité tradici a svou první zahraniční návštěvu na začátku nového roku směřoval na Slovensko. Hned v úvodu zamířil za prezidentem Andrejem Kiskou, spolu jednali o aktuální politické situaci v obou zemích, přímé volbě starostů, národnostních tématech a také např. o výuce slovenštiny ve školách. S předsedou Národní rady Andrejem Dankem plánovali společné oslavy výročí sametové revoluce, při kterém by přímo na Národní třídě měli zavzpomínat na události před 30 lety společně čelní představitelé Česka, Slovenska i dalších evropských zemí. „Plánujeme přípravy vzpomínkových akcí, aby byly důstojné a aby nebyly zneužity politicky. Má to být především oslava a připomínka událostí, které vedly ke svobodnému a demokratickému uspořádání naší země,“ řekl Jaroslav Kubera na tiskovém briefingu po společném jednání se svým slovenským protějškem. V Bratislavě jednal také s premiérem Peterem Pellegrinim a ministrem zahraničí Miroslavem Lajčákem.

Předseda Senátu o zahraniční politice jednal s řadou zahraničních diplomatů působících v ČR. Mezi jinými přijal velvyslance Slovenska, Německa, Francie, Izraele, Itálie, Ruska, Číny a další

dvacítku šéfů zastupitelských úřadů. Hned na počátku roku 2019 uspořádal ve Valdštejnském paláci tradiční novoroční setkání s diplomaty, kterého se zúčastnili také další senátoři. I proto, aby koordinace zahraničních aktivit nejvyšších ústavních činitelů probíhala v souladu, zamířil předseda Senátu už třikrát na jednání za prezidentem Milošem Zemanem. Na konci ledna se na Hradě uskutečnila koordinační porada s prezidentem, premiérem, předsedou Poslanecké sněmovny a dalšími ministry. Zúčastnění jednali o přípravách ČR na odchod Velké Británie z EU, hovořili o podpoře exportu a nedostatku pracovních sil. Společně se také shodli na programu předsednictví České republiky Visegradské skupině, které začíná v červenci roku 2019. Prioritami mají být otázky migrace, rozvoj infrastruktury, formování budoucnosti EU a evropského rozpočtu.

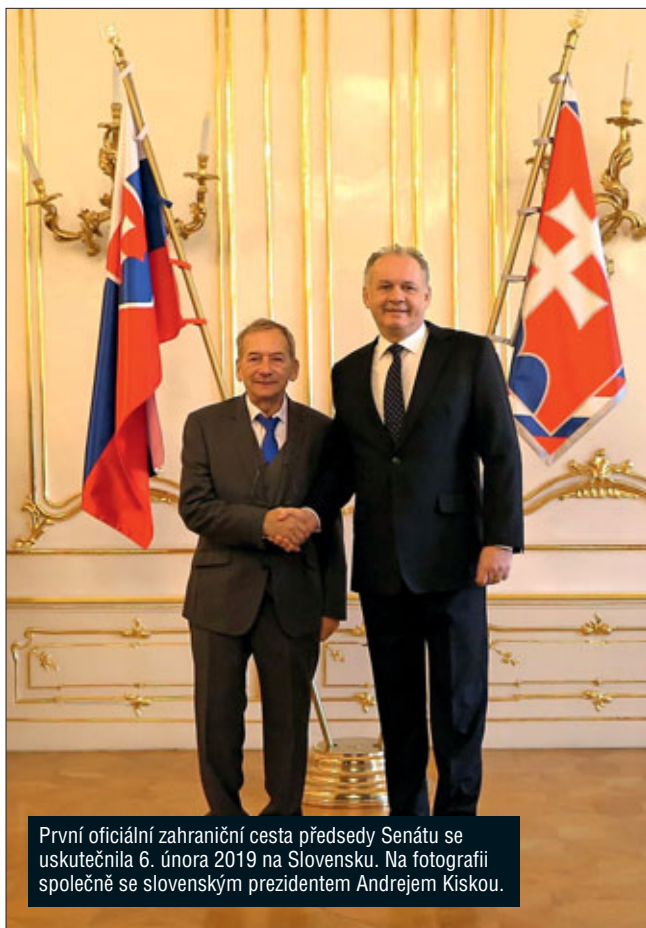
Na půdě Senátu se uskutečnila řada oficiálních přijetí, předseda Senátu se setkal s předsedy vlád Maďarska, Srbska, Estonska a Libye. Vůbec první zahraniční návštěvou Jaroslava Kubery v pozici předsedy Senátu byl premiér Estonska Jüri Ratas, oba státníci hovořili o digitalizaci státní správy, ve které patří Estonsko ke sv-



Jednání předsedy Senátu Jaroslava Kubery s velvyslancem Spolkové republiky Německo.



Srbská premiérka Ana Brnabić zavítala do Senátu 10. prosince 2018.



První oficiální zahraniční cesta předsedy Senátu se uskutečnila 6. února 2019 na Slovensku. Na fotografii společně se slovenským prezidentem Andrejem Kiskou.



Předseda Senátu Jaroslav Kubera přijal jako jednoho z prvních velvyslance Slovenska v ČR Petera Weissu.

toovým lídrům. „Chceme a hlavně musíme vykročit směrem, kterým se vydalo Estonsko, kde se elektronicky hlasuje ve volbách, ale bez papíru se obejdou také lékaři při vypisování receptů nebo občané při komunikaci se státní správou. Model, kdy občané poskytují své osobní údaje státu jen jednou, přinese méně byrokracie, méně času stráveného na úřadech a také nižší riziko korupce,“ uvedl Jaroslav Kubera, který však zároveň upozornil, že by digitalizaci mělo předcházet zjednodušení zákonů a státní správy.

*Eva Davidová
tisková tajemnice Senátu*

POZVÁNÍ NA AKCE PRO VEŘEJNOST V ROCE 2019

Nebude trvat dlouho a brány sídla Senátu Parlamentu ČR se s příchodem jarní sezony opět do široka otevrou veřejnosti. Již nyní si vás proto dovoluujeme pozvat na tradiční i mimořádné akce, které pro vás připravujeme.

Tradiční akce

Mezi nejoblíbenější a veřejností nejnavštěvovanější akce dlouhodobě patří dny otevřených dveří Senátu, Setkání senátorek a senátorů s občany, Hradozámecká noc v sídle Senátu nebo koncerty Kulturního léta ve Valdštejnské zahradě. Doufáme, že i v letošním roce těmto akcím zachováte přízeň a již nyní si do svých diářů označíte příslušná data.

Dny otevřených dveří Senátu se budou konat o státních svátcích 8. května a 28. října. V rámci komentovaných prohlídek si budete moci projít Valdštejnský palác a individuálně navštívit také interiéry Kolovratského paláce. Ten v letošním roce určitě nevy-



V Kolovratském paláci, který je součástí sídla horní komory Parlamentu, zasedaly předválečné a protektorátní vlády. Prohlédnout si ho můžete při dnech otevřených dveří Senátu. Foto Tomáš Rasl.

nechte, protože právě před 80 lety v Zeleném salonku Kolovratského paláce byla tehdejší vláda Rudolfa Berana seznámena s vyhlášením protektorátu Čechy a Morava a nacistickou okupací.

Magickou atmosféru Valdštejnské zahrady po setmění si budete moci vychutnat poslední srpnovou sobotu, tedy 31. srpna. Areál Senátu rozezní v tento jedinečný večer swingová hudba 30. a 40. let v podání orchestru Ježkovy stopy, po koncertu budou následovat komentované prohlídky slavnostně nasvícené Valdštejnské zahrady. Hradozámecké noci v Senátu poskytl záštitu 1. místopředseda horní komory Jiří Růžička.

Pěkně odpoledne ve Valdštejnské zahradě ve společnosti senátorek a senátorů si budete moci užít v sobotu 7. září. Setkání senátorek a senátorů s občany, které se koná pod záštitou předsedy Senátu Jaroslava Kubery, svými hudebními vystoupeními doprovodí Rozhlasový Big Band Gustava Broma, Václav Neckář s kapelou a Harmcore Jazz band.

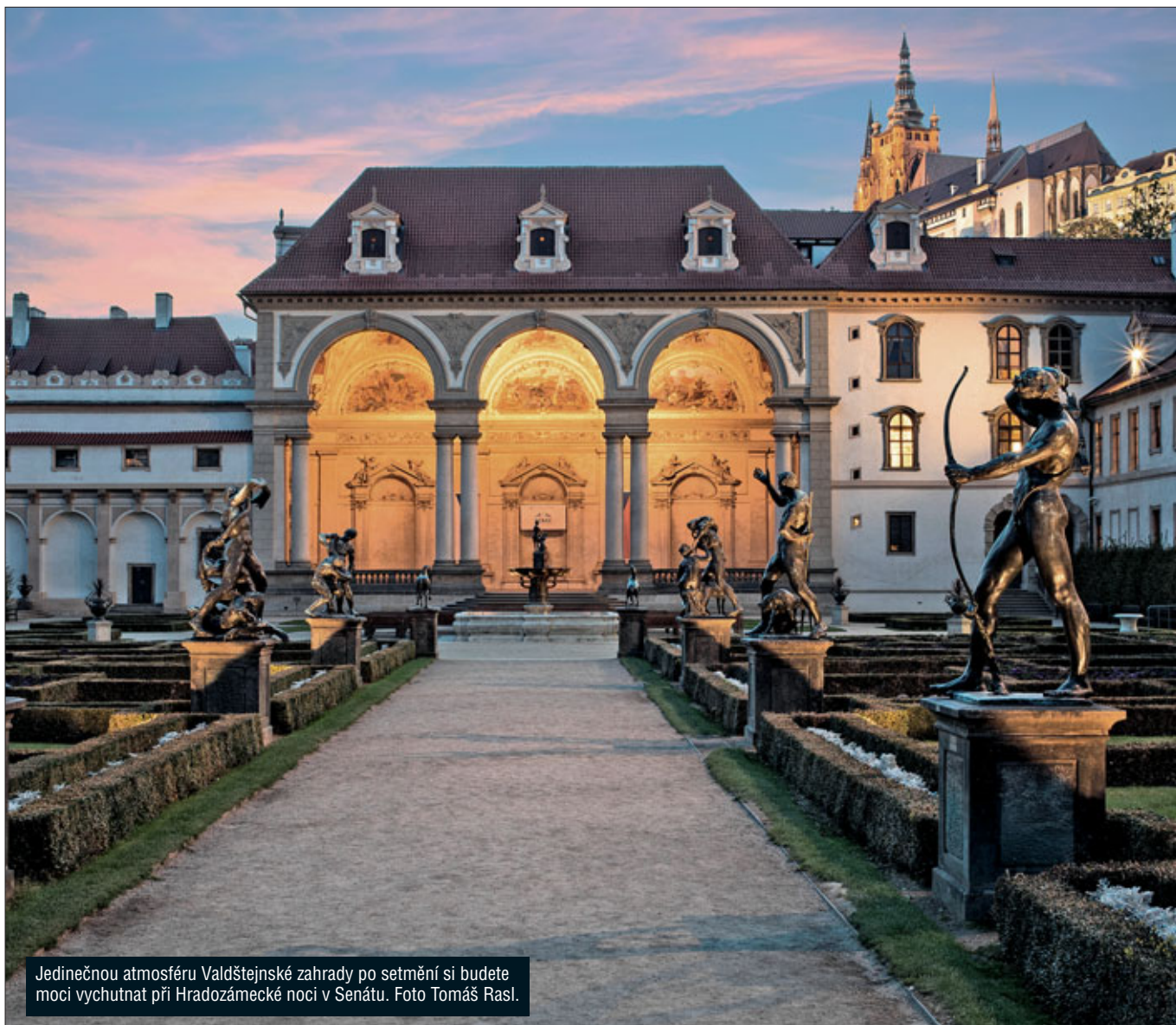
Čtvrteční odpoledne od začátku května do konce září budou ve Valdštejnské zahradě opět patřit koncertům Kulturního léta. V rámci 14. ročníku tohoto cyklu se posluchačům jako obvykle představí hudební a pěvecká uskupení z jednotlivých senátních regionů napříč celou Českou republikou.

Z dalších akcí pro veřejnost pořádaných v sídle Senátu zmiřme například rovněž 16. ročník shromáždění proti antisemitismu „Všichni jsme lidé“ (14. dubna, pod záštitou předsedy Senátu Jaroslava Kubery), Krojované slavnosti (19. května, pod záštitou Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova), festival ZUŠ OPEN (1. června, pod záštitou místopředsedy Senátu Milana Štěcha), koncert Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK (28. srpna) nebo koncert Pražského komorního orchestru (1. září).

Akce k letošním výročím

Stejně jako loňský rok je i ten letošní bohatý na významná výročí. Připomínat si budeme 30. výročí svatořečení Anežky České, 30 let trvání svobody, kterou přinesla sametová revoluce, ale také již zmiňované 80. výročí vyhlášení protektorátu Čechy a Morava, které českému národu naopak přineslo léta útlaku a utrpení. Čeká nás rovněž 100. výročí narození mimořádné osobnosti kardinála Tomáše Špidlíka.

Rok 89', sametová revoluce a svatořečení Anežky České, které sametovou revoluci předznamenalo, bude tématem výstavy konané pod záštitou místopředsedkyně Senátu Miluše Horské. Ex-



Jedinečnou atmosféru Valdštejnské zahrady po setmění si budete moci vychutnat při Hradozámecké noci v Senátu. Foto Tomáš Rasl.

pozice bude umístěna od 5. září v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce a veřejnosti bude přístupná o vybraných víkendech a státních svátcích až do začátku ledna následujícího roku.

Další výstava související se sametovou revolucí a s ní spojeným obnovením skautingu bude instalována od 17. října ve Výstavní síni Senátu. Tuto výstavu připravuje senátor Petr Holeček, který se skautingu dlouhodobě věnuje. Prohlédnout si ji budete moci denně až do 1. prosince.

Předseda Senátu Jaroslav Kubera plánuje k 30. výročí sametové revoluce uskutečnit v sídle Senátu v listopadu rovněž odbornou konferenci a setkání předsedů parlamentních komor zemí visehrádské čtyřky.

Protoktorátu Čechy a Morava se bude v polovině března v Zeleném salonku Kolovratského paláce věnovat odborný seminář Historického ústavu Akademie věd. Patronaci tomuto semináři udělil místopředseda Senátu Jan Horník.

Konference ke 100. výročí narození kardinála Tomáše Špidlíka, kterou bude pořádat Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu, se bude konat ve Valdštejnském paláci 21. října. V souvislosti s tímto výročím připravuje iniciátorka a organizátorka konference, senátorka Jaromíra Vítková rovněž výstavu a další akce pro veřejnost nejen v Senátu, ale také ve Špidlíkových rodných Boskovicích.

Podrobnosti o jednotlivých akcích vám přineseme v příštích vydáních časopisu Senát.

Kdy ještě navštívit sídlo Senátu

V zimních měsících jsou historické prostory Valdštejnského paláce otevřeny pro veřejnost každý první víkend v měsíci a o státních svátcích, od začátku dubna se Valdštejnský palác otevírá veřejnosti každý víkend a o státních svátcích.

Období od listopadu do března je pro Valdštejnskou zahradu, tamní zvířecí obyvatele, stromy a rostliny obdobím klidu a obnovy. Od dubna se Valdštejnská zahrada pro veřejnost opět otevře v celé své kráse a navštívit ji bude možné denně až do konce října.

Až k nám budete mít cestu, nezapomeňte se zastavit také ve Výstavní síni Senátu a v Mytologické chodbě, kde se celoročně konají tematicky různorodé výstavy pod záštitou jednotlivých senátorů.

Vstup do sídla Senátu i na všechny akce pořádané v sídle horní komory je zdarma. Změny programu vyhrazeny. Sledujte webové stránky www.senat.cz, kde naleznete podrobnosti a informace o dalších akcích pro veřejnost. Těšíme se na vás!

Pavlna Heřmánková
ředitelka odboru vnějších vztahů a služeb Kanceláře Senátu



VO č. 2 – Sokolov

MIROSLAV BALATKA

V Sokolově se 14. ledna uskutečnilo setkání se senátory Miroslavem Balatkou a Markem Hilšerem, které navštívilo více než 80 občanů. Mluvílo se a diskutovalo o problémech pohraničních regionů, o novele insolvenčního zákona, o tom, co se děje v Senátu, a dalších tématech.



Setkání se uskutečnilo v hudebním klubu Alfa v Sokolově.



VO č. 5 – Chomutov

PŘEMYSL RABAS

Senátor Přemysl Rabas na začátku února otevřel svou chomutovskou kancelář. Prostor v Nerudově ulici je místem pro demokratickou diskusi a setkávání odborníků a veřejnosti k tématům týkajících se rozvoje Chomutovska nebo politické situace v České republice a Evropské unii. „Kancelář v bývalém obchodním domě Labuť je otevřená všem, kdo se chtějí dovědět více o činnosti Senátu,“ upřesnil chomutovský senátor. Více na stránkách www.premyslrabas.cz.



Kancelář zdobí díla místních umělců Jana Nebeského, Šporgyho, Miloše Štáfka a Jiřího Němce.



VO č. 12 – Strakonice

KAREL KRATOCHVÍLE

V prosinci loňského roku byl senátor Karel Kratochvíle v sídle okresního sdružení



Senátor Kratochvíle právě převzal medaili za dlouholetou a významnou podporu dobrovolných hasičů.

hasičů v Písku vyznamenán Pamětní medailí vydanou Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska ke 100. výročí založení Československa. Ocenění převzal z rukou starosty OSH Písek Jiřího Heinricha, který k tomu uvedl: „Medaile je určena k ocenění těch, kteří dobrovolným hasičům nadstandardně pomáhají, proto si ji pan senátor velkou měrou zaslouží,“ vysvětlil starosta.



VO č. 19 – Praha 11

LADISLAV KOS

Možnosti zaměstnání v senátním obvodu č. 19 jsou téměř výhradně ve službách a administrativě. Výrobních podniků je zde minimum. Senátor Ladislav Kos využil pozvání jednoho z nich – CeWe Color, a.s. k předvánoční návštěvě. Po prohlídce moderních technologií na výrobu fotografií s jedním ze členů představenstva Liborem Rambouskem zbyl čas i na diskusi o ekonomicko-sociál-



Senátor Kos se členem představenstva Liborem Rambouskem.

ních tématech – znovuzavedení karenční doby nebo přijetí eura.



VO č. 22 – Praha 10

RENATA CHMELOVÁ

Koncem listopadu byla starostka Prahy 10 informována, že dochází k nepovolené demolicí rondokubistické vily v památkově chráněné oblasti. Demolici se jí podařilo zastavit. Iniciovala jednání s příslušnými orgány a slíbila, že udělá vše pro to, aby majiteli bylo nařízeno vrácení do původního stavu. Jako senátorka připravuje návrh změny zákona, aby se podobná situace už nemohla opakovat.



Nepovolená demolice vinohradské vily.



VO č. 27 – Praha 1

VÁCLAV HAMPL

Senátor Václav Hampl pronesl 21. prosince proslov na pietním aktu v Praze-Suchbátě u příležitosti 13. výročí úmrtí genmjr. Rudolfa Pernického a 74. výročí jeho seskoku na území protektorátu. Genmjr. Per-



Proslov senátora Václava Hampla u pomníku genmjr. Pernického v Praze-Suchdole.

nický byl československým vojákem, velitelem výsadku Tungsten, politickým vězněm komunistického režimu, předsedou Konfederace politických vězňů a držitelem řádu Bílého lva. Jeho činy a statečnost připomíná v Suchdole, jehož byl čestným občanem, pomník.



VO č. 28 – Mělník

PETR HOLEČEK

Petr Holeček navštěvoval tři volební období v pozici starosty seniorské jubilyntaty a v této inspirativní činnosti pokračuje i ve funkci senátora. V lednu například gratuloval ke 101. narozeninám pamětníkovi první republiky panu Laváčkoví, který je ve svém pozeňnaném věku stále vitální, jeho bystrá paměť je studnicí zajímavých vzpomínek a ovládá několik světových jazyků. Minulost s přítomností stavějí most k budoucnosti a úcta je jedním z jeho základních pilířů.



Předseda senátorského klubu Starostů a nezávislých Petr Holeček gratuluje ke 101. narozeninám panu Karlu Laváčkoví.



VO č. 37 – Jičín

TOMÁŠ CZERNIN

Necelý týden před Štědrým dnem navštívil senátor Czernin Domov bez bariér v Hořicích. Kromě toho, že popřál zdejší obyvatelům mnoho štěstí a zejména zdraví,



Senátor Raduan Nwelati při svém vystoupení na odborové konferenci v Mladé Boleslavi.

předal také slečně Aleně a panu Jiřímu, v rámci projektu Českého rozhlasu Ježíškova vnučata, dárkový poukaz k poutní cestě do Lurd, kterou senátor každoročně organizuje. Mecenáši cesty jsou Andrea Vovesná a Michele Villani, kterým patří vřelé díky.



VO č. 38 – Mladá Boleslav

RADUAN NWELATI

Senátor Raduan Nwelati byl hostem výroční konference Odborů Kovo MB, která se konala 28. listopadu 2018 v Mladé Boleslavi. Zdůraznil, že odborovou organizaci vnímá jako úspěšného partnera při vyjednávání s vedením automobilky o podmínkách pro zaměstnance. Připomněl, že Škoda Auto je jedním z nejúspěšnějších zaměstnavatelů v České republice a uvedl priority spolupráce v rámci volebního obvodu – bezpečnost, dopravní obslužnost regionu a transparentní systém agenturního zaměstnávání.



Senátor Czernin na návštěvě Domova bez bariér v Hořicích.



VO č. 39 – Trutnov

JAN SOBOTKA

Zlomek vánočních písní představuje nové CD Krkonošské koledy. Vzniklo ve spolupráci



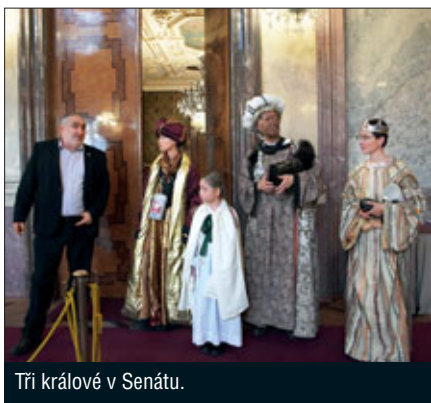
Fotografie Zdenka Horáka ze křtu CD Krkonošské koledy.

Krkonošského muzea Správy KRNAP, Radka Hanuš - ředitele ZUŠ Karla Halíře ve Vrchlabí a pěveckých sborů, osobního archivu Jany a Františka Tauchmanových, za hudebního doprovodu řady hudebníků. Mimořádné CD křtili vodou z Labe „kmotra“ senátor Jana Tauchmanová a „kmoť“ senátor Jan Sobotka. K tomu J. Tauchmanová uvedla: „Ať koledy trvale zůstanou milým pohlazením současnému mládí, těm odrostlejším i nám všem.“



VO č. 46 – Ústí nad Orlicí
PETR ŠILAR

Již podeváté uspořádal 8. ledna 2019 Senátorský Klub KDU-ČSL a nezávislí v prostorách Senátu slavnostní tříkrálovou sniždani. Významným hostem z řad osobností duchovního života byl letos arcipopat břevnovského kláštera Prokop Siostrzonek, který přítomné povzbudil svým hlubokým svátečním projevem. Výtěžek poputuje na podporu lidí v nouzi žijících na území České re-



Tři králové v Senátu.

publiky. Milým a příjemným překvapením byla kulturní vložka celého dopoledního programu. O klavírní doprovod mimořádných uměleckých kvalit se totiž postarala teprve osmiletá talentovaná Klárka Gibišová.



Senátorka Vítková na zasedání OHK Blansko v Černé Hoře.



Vítězný tým turnaje starších přípravků FK Přelouč.



VO č. 48 – Rychnov nad Kněžnou
MIROSLAV ANTL

První prosincový víkend patří v mém senátním obvodu tradičně mládežnickým turnajům OFS Pardubice, nad kterými jsem před pěti lety převzal záštitu. Letos jsem stihl jak sobotní turnaj mladších, tak nedělní boje starších přípravků. Děkuji organizátorům za tradičně hladký průběh turnajů, gratuluji vítězným týmům SK Pardubičky a FK Přelouč a těším se na další ročník.



VO č. 49 – Blansko
JAROMÍRA VÍTKOVÁ

Ve čtvrtek 29. listopadu 2018 se v Černé Hoře uskutečnilo výjezdní zasedání Okresní hospodářské komory Blansko se zástupci podniků, starostů a ředitelů základních a středních škol z regionu, kde nechyběla senátorka Jaromíra Vítková. Řešilo se nastavení učebních oborů, technické vzdělávání

a další témata. Senátorka Vítková dlouhodobě problematiku technického vzdělávání sleduje a aktivně řeší, na úrovni Senátu již uspořádala seminář v říjnu 2018.



VO č. 51 – Žďár nad Sázavou
FRANTIŠEK BRADÁČ

Vrchol kopce Vejdoch nad obcí Jámy nedaleko Žďáru nad Sázavou byl ve větrném a mrazivém nedělním odpoledni 6. ledna cílem setkání více než šesti desítek lidí. Výstupu se účastnil i senátor František Bradáč, několik starostů a dalších zástupců regionu. U Stromu života vztyčeného na vrcholu loni v září se uskutečnilo Tříkrálové žehnění obce, kraje, biskupství, hlavních měst a celé vlasti. Vedl ho farář z Nového Veselí Jan Peňáz.



Senátor František Bradáč (vlevo) se starostou obce Jámy Jiřím Šiklem u Stromu života.



VO č. 52 – Jihlava
MILOŠ VYSTRČIL

Na 11. listopad připadá Den válečných veteránů. A na vojáky, kteří bránili svou vlast, nezapomněli ani v senátním obvodu 52 –



Květiny k pomníku obětem světových válek v Kancnýřově sadu v Dačicích přinesl i senátor Miloš Vystrčil (na snímku vpředu).

v Jihlavě odhalili historický artefakt, v Dačicích pamětní desku třem vojákům a v Dolní Vilímčci pomník 17 obětem první světové války. „Připomínat si oběti a hrdinství našich padlých občanů je důležité pro naše národní sebevědomí i opětovně si uvědomování neuvěřitelně vysoké ceny svobody,“ řekl senátor Miloš Vystrčil, který se akcí zúčastnil.



VO č. 53 – Třebíč
HANA ŽÁKOVÁ

Dostavba V. bloku JE Dukovany je pro Třebíčsko prioritní, elektrárna totiž přináší obživu desetitisícům lidí. V listopadu ale premiér A. Babiš a ministryně průmyslu a obchodu M. Nováková sdělili, že ve hře je i nepostavení V. bloku, pouze prodloužení životnosti stávajících bloků do r. 2045. S mnoha odborníky jsme je vyzvali, aby tyto výroky vysvětlili na semináři ve Valči, kam dorazil i ředitel ČEZ Beneš. Nutno říct, že atmosféra byla dost bouřlivá.



Hana Žáková v živé diskusi s ministryní průmyslu a obchodu Martou Novákovou.



VO obvod č. 58 – Brno-město
JIŘÍ DUŠEK

Senátor Jiří Dušek spolu s primátorkou statutárního města Brna Markétou Vaňkovou předal zvláštní ocenění Městské policie Brno: Strážník roku 2018. Z mnoha vyznamenaných je třeba zmínit manžele Čermákovy. Holýma rukama v říjnu 2018 zneškodnili ozbrojeného muže, který se pokusil vyloupit obchod, kde strážník Petr Čermák se svojí ženou Monikou zrovna nakupovali. Za hrdinský čin obdrželi ocenění za Čin roku. Je na co být hrdý!



Strážník roku 2018.



VO č. 61 – Olomouc
LUMÍR KANTOR

V listopadu jsem byl na besedě v 8. třídě ZŠ Heyrovského v Olomouci. Třída mladých lidí chtěla slyšet o práci senátora a neonatologa – jak probíhá proces schvalování zákonů a zároveň details z mého pracoviště, Novorozeneckého oddělení FNOL. Vzpomínal jsem také na svoji základní školu, která se dnes nachází v Helsinské ulici. I proto jsem přijal pozvání na jejich adventní trh. Děti tam prezentovaly desítky krásných, ručně dělaných výrobků.



Na besedě s osmou třídou ZŠ Heyrovského v Olomouci.



VO č. 63 – Přerov
JITKA SEITLOVÁ

Na sklonku minulého roku jsem již tradičně navštívila domov seniorů, tentokrát Domov Alfréda Skeneho v Pavlovicích v Přerovu. Se seniory i zaměstnanci jsme si popřáli vše nejlepší do nového roku a popovídali si o životě a samozřejmě i politice. Všichni byli skvělí. Přímo mě nadchla paní,



Senátorka Jitka Seitlová se 102letou paní z domova Alfreda Skeneho v Pavlovicích u Přerova.

kteřá oslavila již 102. narozeniny, ale svou energií a rozhledem by předčila kdekoho o dekády mladšího. Byla úžasná a přeji jí ještě mnoho dalších šťastných let!



Senátorka Šromová s dětmi, paní ředitelkou a paní učitelkou MŠ Haňovice.



VO č. 65 – Šumperk
MIROSLAV ADÁMEK

Celé tři dny docházelo v Šumperku k setkávání generací. Stejnomená akce trvala od 11. do 13. prosince a jedním z duchovních otců myšlenky je senátor Mirek Adámek. Děti a senioři společně tvořili vánoční dekorace a dárky. Zájem byl velký a nálada byla skvělá. Jsem rád, že jsem součástí tak úžasného projektu, hodnotí letošní ročník Mirek Adámek.



Akce „setkávání generací“ se uskutečnila v Městské knihovně T. G. Masaryka v Šumperku.



VO č. 66 – Olomouc
ALENA ŠROMOVÁ

Senátorka Alena Šromová v lednu navštívila mateřskou školu v obci Haňovice, která nedávno otevřela novou přístavbu. Ta významně zvýšila kapacitu školky, která slouží nejen místním, ale i těm z okolních obcí. V současné době ji tak může navštěvovat

43 dětí a již tak nehrozí, že budou muset být odmítány i haňovské děti. Zároveň byla zahrada školky doplněna o herní prvky, které jsou zaměřeny na rozvoj motoriky dětí.

Atmosféru dokreslila schola, ke které se každý mohl připojit zpíváním koled. Tříkrálový průvod spolu s městem finančně podporuje také senátor Jiří Carbol.



VO č. 69 – Frýdek-Místek
JIŘÍ CARBOL

Svátek Tří králů ve Frýdku-Místku je tradičně spojený s Tříkrálovým průvodem, který pořádá místecká farnost a který je doprovodnou akcí Tříkrálové sbírky. Králové, malí koledníci, hudebníci, desítky lidí, velbloudi, koně a lamy za zvuků vánočních koled vyšli na náměstí, k živému betlému.



VO č. 73 – Frýdek-Místek
JIŘÍ CIEŇČIALA

Na Mikuláše jsem byl u otevření nových dílen Střední odborné školy Třineckých železáren (SOŠ). Nová zařízení na zkvalitnění výuky budoucích soustružníků, elektrotechniků a dalších technických profesí za téměř 50 mil. Kč jsou příslibem zvládnutí stále složitějších průmyslových systémů v praxi, bez



Senátor Jiří Carbol spolu s náměstkem primátora Marcelem Sikorou a tříkrálovými koledníčky.



Senátor Jiří Cieňciaťa stříhá pásku společně s představiteli vedení Třineckých železáren a SOŠ.

kterých nelze úspěšně konkurovat. Věřím, že špičkové vybavení dílen SOŠ v Třinci dále zvýší v regionu zájem mladých lidí o technická povolání.



VO č. 76 – Kroměříž

ŠÁRKA JELÍNKOVÁ

13. prosince proběhla beseda se senátorkou Šárkou Jelínkovou v Bystřici pod Hostýnem. Hostem byl nový duchovní správce na Svatém Hostýně otec Josef Čunek SJ. Ad-



Paní senátorka Šárka Jelínková s jezuitou Josefem Čunkem.

ventně laděné setkání bylo příležitostí pro seznámení s činností duchovní správy na nejnavštěvovanějším poutním místě Moravy a přiblížilo také historii, spiritualitu jezuitů. Starší bratr hejtmana Zlínského kraje a senátora Jiřího Čunka zmínil i několik zajímavých příhod ze společného dětství.



VO č. 79 – Hodonín

ANNA HUBÁČKOVÁ

15. prosince 2018 se senátorka Anna Hubáčková zúčastnila spolu se starostou Hodonína a primátorkou Skalice 28. ročníku tradičního předvánočního běžeckého závodu Mezinárodního silničního běhu Skalica – Holíč – Hodonín. Letošní ročník se konal u příležitosti stého výročí založení společného státu Čechů a Slováků. Na startu ve Skalici se sešlo 339 závodníků, jejichž cílem bylo pokořit 12,6 km dlouhou trať spojující Skalici s Hodonínem.



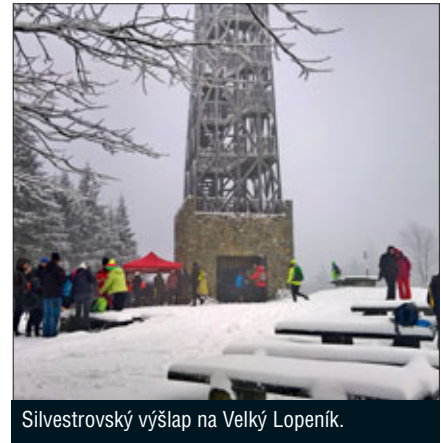
Společně s vítězi dětské kategorie silničního běžeckého závodu.



VO č. 80 – Zlín

PATRIK KUNČAR

Obce Lopeník a Březová letos připravily tradiční Silvestrovský výšlap k rozhledně na Velkém Lopeníku. Pro všechny poutníky byl k dispozici svařák, čaj, guláš vařený přímo na místě a škvarková pomazánka. Setkání si nenechalo ujít na 200 návštěvníků, kteří si užili kromě příjemné společnosti nádhernou pohádkově zasněženou krajinu.



Silvestrovský výšlap na Velký Lopeník.



VO č. 81 – Uherské Hradiště

IVO VALENTA

Velmi rád jsem prostřednictvím studijního fondu, v němž pro nadané studenty Zlínského kraje shromažďuji finanční prostředky plynoucí z výkonu mých politických funkcí, napomohl ke splnění snu také gymnazistovi Jakubu Zemkovi. Ten se jako jeden ze čtrnácti studentů celého světa mohl zúčastnit výcviku pro balistický kosmický let v USA, který absolvoval na jedné z nejlepších leteckých univerzit na Floridě, a má tak „našlápnuto“ k dráze astronauta.



Spolu s Jakubem program absolvovali také zaměstnanci z NASA, ESA, raketový inženýři, stíhači nebo bývalí zaměstnanci tajných složek.

OHLÉDNUTÍ ZA MEZIVÁLEČNÝM SENÁTEM

V předchozích textech jsme si všimli vzniku československého parlamentu v listopadu 1918 i jeho pozdějšího nahrazení dvoukomorovým Národním shromážděním, zřízeným ústavní listinou z roku 1920. Popsali jsme také základní rysy československého bikameralismu.

O hlízet se za československým Senátem je účelné už proto, že jeho příklad ovlivňoval jako negativní inspirace tvorbu současné české Ústavy a strukturální rysy dnešního Senátu. Současně byl používán jako argument proti dvoukomorovému českému Parlamentu. Zvláště oblíbenou byla odvolávka na „odkladiště pro vysloužilé politiky“, v našich poměrech zcela nepřipadná, přinejmenším kvůli odlišnému typu volebního systému.

V letech 1919 až 1920 u nás levice druhou komoru odmítala, protože plédovala pro zásadní změnu společnosti, čemuž by složitější proces parlamentního rozhodování mohl bránit. V rámci nutného kompromisu nakonec s dvoukomorovou strukturou parlamentu souhlasila, avšak jen za podmínky, že Senát bude zcela demokratický, tj. volený co možná nejvíce obecným volebním právem, a slabší než Poslanecká sněmovna. Obojí se v zásadě stalo, jen okruh voličů v senátních volbách byl maličko užší – aktivní volební právo se nabývalo 26. rokem, zatímco u voleb sněmovních 21. rokem života.

Pokud bychom srovnávali ústavní úpravu tehdejší a současnou, uvidíme sice, že československý Senát byl v některých ohledech silnější než český (např. senátoři měli právo interpelovat členy vlády, zákonodárny proces mohl začít i v Senátu, do určité míry se uplatňovalo vícekolové projednávání návrhů zákonů na základě tzv. člunku, Senát byl zapojen do přehlasování prezidentského veta), chyběla mu však vůle vstupovat do střetů. Dáno to bylo vlastně nahodilostí.

Ústavní listina stanovila poslancům volební období šestileté, senátorům osmileté. Předpokládalo se, že komora nedávno zvolená bude mít čerstvější a silnější mandát k prosazování svých představ. Jelikož však vládě příliš nevyhovovala představa spolupráce se dvěma odlišnými většinami, prosadila u prezidenta T. G. Masaryka pravidelné předčasné rozpouštění Senátu tak, aby se volby mohly konat souběžně. Vzhledem ke shodnému volebnímu systému generovaly takové volby obdobné většiny, mezi nimiž to tím pádem příliš „nejiskřilo“.

Ponaučení pro ústavodárné dílo z roku 1992 tak bylo jednoznačné: i když bude zachována koncepce Senátu bez vazby na regionální uspořádání, i když bude v řadě ohledů slabší než Poslanecká sněmovna, je třeba trvat na garancích potenciálu odlišného profilování. Proto jsou tu odlišná volební období, proto je Senát obměňován po částech, volí se jiným volebním systémem a jindy, vyloučeno je jeho rozpouštění.

Z nemnoha odchylek mezi sněmovnami československého Národního shromáždění zůstala viditelnou jediná – odlišný práh nabytí pasivního volebního práva: pro Sněmovnu 30 let, pro Senát 45 let. Zdůrazněn byl praxí politických stran, které nezřídká nasazovaly do senátních voleb své politiky spíše za zenitem kariéry, byť třeba i významné (např. V. Klofáč nebo F. Soukup), anebo ty, kteří nechtěli zcela zpřetrhat vazby na občanská zaměstnání. Systém přísně vázaných kandidátních listin voličům neumožňoval užívat preferenční hlasy, takže rozhodující bylo, koho a na jakém místě kandidátky strana nominovala. Osobní nasazení ve většinovém volebním systému je s tím nesrovnatelné. Zatímco v českém Senátu tak byla zahájena řádka celostátních politických kariér, v Senátu československém se spíše uzavíraly.

S nepříliš výrazným působením Senátu byla dlouhodobě vyslovována nespokojenost jak mezi žurnalisty, tak mezi politiky. Zvažovány byly reformní návrhy, odmítnuté už dříve, při tvorbě ústavní listiny. V období mezi válkami byla totiž dosti populární myšlenka korporativních komor, resp. hospodářského parlamentu, jenž by byl doplňkem parlamentu politického. Pro politickou identitu občana není podstatná jen jeho světonázorová orientace, ale i ukotvení socioekonomické (zaměstnavatel, zaměstnanec, svobodná povolání), takže i to by se mělo v procesu tvorby státní vůle projevit. Myšlenka nakonec neuspěla.

Změny se nakonec dotkly „jen“ kompetencí Senátu jako součásti Národního shromáždění. S nástupem pomnichovské tzv. druhé republiky ubylo poslanců a senátorů, jejichž volební kraje se nacházely na odstoupeném území, mandátů pozbyli poslanci a senátoři rozpuštěné KSČ, autonomizací Slovenska a Podkarpatské Rusi se změnil způsob rozhodování celostátního parlamentu (členové z českých zemí, Slovenska a Podkarpatské Rusi se měli účastnit hlasování podle toho, čeho se týkala). Snad nejvýznamnější však bylo přijetí ústavního zmocňovacího zákona, kterým byla na dobu dvou let prezidentu republiky a vládě svěřena kompetence měnit ústavní i běžné zákony, čímž parlamentu přestalo být v řízení státu do značné míry třeba. Od konce roku 1938 nezasedal, v březnu 1939 byl po okupaci již jen formálně rozpuštěn.

*Jan Kysela
tajemník Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR
a parlamentní procedury*

NAPOLEONI A VÁLKA VYHLÁŠENÁ VE VALDŠTEJNSKÉM PALÁCI

Valdštejnský palác, kde dnes sídlí Senát, má překvapivý vztah k rodu Bonaparte. Slavnému vojevůdci Napoleonovi zde kancléř Metternich v doprovodu milenky kněžny Zaháňské vyhlásil úderem půlnoci 10. srpna 1813 válku. Napoleonův synovec o 55 let později Valdštejnský palác navštívil, tentokrát v mnohem přátelštější atmosféře.

Poprve se osudy Valdštejnského paláce a rodu Bonapartů protuly v roce 1813. Francouzský císař Napoleon Bonaparte měl za sebou neúspěšné tažení do Ruska, které skončilo úprkem jeho promrzlých jednotek. Car Alexandr Napoleona pronásledoval a získal na svou stranu Prusko. Napoleon však narychlo vyzbrojil novou armádu a v květnu 1813 porazil Prusy u Lipska a Budyšína. Habsburská monarchie, představovaná knížetem Metternichem, zachovávala ozbrojenou neutralitu a váhala, jak se ve vzniklé situaci zachovat. Metternich ostatním velmocem nabídl, že nezávislé Rakousko zprostředkuje uzavření mírové smlouvy. Dne 4. června 1813 všechny strany souhlasily s dočasným příměřím. Metternichovi však šlo spíše o to, jak získat pro Rakousko dříve ztracená území a ve vhodnou chvíli se připojit k protinapoleonské koalici. Proto vypracoval nótu s mírovými podmínkami, které byly pro Francii nevýhodné.

Metternich seznámil 26. června 1813 s těmito podmínkami Napoleona v Drážďanech, kde francouzská armáda zřídila svůj opěrný bod. Vyjednávání vedl kníže agresivně a Napoleonovi sdělil: „Právě jsem prošel vašimi pluky, vaši vojáci jsou děti. Učinil jste odvody předčasně a do zbraní povolal jste pokolení sotva vyrostlé.“ Rozlíčený Napoleon prý zbledl a shodil si z hlavy klobouk.¹ Odmítal uvěřit, že by Rakousko mohlo upustit od neutrality a vytáhnout proti Francii: „A Vy mi válku neuděláte a uděláte-li, co na tom, já nepopustím od Francie ani píd' země, já muž revoluce. Vaši dynasti mohou být poraženi a vrátit se, já ne, já jen pokud jsem slaven, dokud mám moc, dokud lichoťím vášním ctíždostí – co mně na půl milionu lidí?“² Napoleon podmínky nepřijal, nicméně souhlasil s pokračováním příměří do 10. srpna. Rakousko mělo do té doby svolat mírový kongres se začátkem 5. července v Praze. Pokud se velmoci nedohodnou na podmínkách míru, vyhlásí Francii 11. srpna válku i Rakousko.

Na avizovaný kongres se do Prahy sjely delegace z celé Evropy. Metternich se ubytovává v Schönbornském domě na Malé Straně a jeho tajemník Friedrich Gentz právě u hraběte Valdštejna ve Valdštejnském paláci. Tamtéž přijíždí vévodkyně Zaháňská, která byla

Metternichovou milenkou a kterou známe jako předlohu pro postavu kněžny v Babičce Boženy Němcové. Valdštejnský palác se na okamžik stává dějištěm celoevropských událostí.

Napoleon nechává protivníky čekat, jeho vrchní vyjednávač generál Caulaincourt přijíždí do Prahy až 6. srpna, 4 dny před koncem příměří. Zároveň není zplnomocněn k jednání o míru, pouze se snaží Metternicha přesvědčit, aby se Rakousko přidalo na stranu Francie. Rozčilený Metternich chodí celou noc s Gentzem po kamenném (zřejmě dnešním Karlově) mostě. Habsburský císař nabízí spojení odmítá a opakuje Napoleonovi ultimátum: Francie musí do půlnoci 10. srpna do Prahy doručit plnou moc pro Caulaincourta k jednání o míru, nebo příměří skončí a Rakousko vyhlásí Francii válku. Nervózní Metternich marně čeká na Napoleonovu odpověď a celý 10. srpen tráví předčítáním válečného manifestu, který mu nachystal tajemník Gentz. Večer se s Gentzem vydávají na dlouhou procházku na Štvanici a poté zamíří právě do Valdštejnského paláce za kněžnou Zaháňskou: „Tam dočkáno hodiny půlnoční, a tam také udeřením 12. hodiny prohlášeno jednání za skončené; zde válka, která vedla k znovuzřízení Rakouska i poměrů Evropských.“ Gentz prý důrazně zvolal: „Na půdě rakouské uprostřed Čech musí Napoleon uznati, že nad ním Bůh jest a každému člověku mez stanovena jest!“³ Zdroje nezachycují, v jaké místnosti Valdštejnského paláce šlechtici do půlnoci čekali. Každopádně toto vyhlášení války vedlo řadou bitev až k porážce Napoleona a vídeňskému kongresu roku 1815.

Valdštejnský palác se střetl s rodem Bonaparte ještě jednou, a to v červnu 1868, kdy jej tentokrát v míru a přátelsky navštívil synovec císaře Napoleona. Princ Napoleon Josef Charles Paul Bonaparte, syn vestfálského krále a Napoleonova bratra, zamířil do Prahy, aby se účastnil průvodu na počest Františka Palackého. Nevynechal prohlídku zdejších pamětihodností: „Ze Stromovky jel princ, provázen ovšem pořádkem purkmistrem pražským na Malou Stranu, aby viděl palác Valdštyňský a krásnou při něm zahradu.“⁴

Tomáš Bruner

1 Kryštůfek, J. M. Boj monarchistické Evropy s revolucí francouzskou, II. Praha 1888, s. 364.

2 Rezek, A. Praha a Čechy roku 1813. Český časopis historický, 1910, roč. XVIII, str. 10.

3 Obě citace ze zdroje v předchozí poznámce, str. 11.

4 Národní listy, 15. 6. 1848.

Pomůcka: Avatar Amyl	Slovenská sázková otázka	1. část tajenky	Jemenský přístav	Batoh	Polní míra	S	Americká kočkovitá šelma	Na levou stranu	Snad knižně	S	Ofoukat	Mléčný výrobek	Značka českých aerolinií	3. část tajenky	sci-fi film J. Camerona					
Ošklivec						Česká politická strana				Postava										
Druh tvrdého sýra						Něco knižně				Odchylka										
						Svatební květina				Něžnost										
Častý název českých obcí					Sloní zub				Kus látky				Popévek							
					Značka vizmutu				Tímto způsobem				Zvolna							
S	Zn. přirozené- ho logaritmu			Tančit								Výměšek žláz								
	Část žen- ského těla			Žena Rumcajse								Bicykl								
Nato			Mít rád								Domácí zvíře									
			Tribunál								Kulovitá bakterie									
Plemeno					Útok						Obtížný hmyz									
Chobot- natec					<p>Jeden vylosovaný luštitel bude pozván do Senátu a odměněn publikací o Albrechtovi z Valdštejna.</p> <p>Tajenku zašlete do 31. března 2019 na adresu: Kancelář Senátu KŘÍŽOVKA Valdštejnské nám. 4, 118 01 Praha 1 nebo e-mailem: casopis@senat.cz nebo předejte do Informačního centra Senátu.</p>					Severské muž. jméno				Německý filosof						
S	Listnatý strom														Otázka na počet					
	Doseknutí														S	Nemoc kloubů	Zámořská velmoc			
Český spisovatel																	Žiravina			
Značka oerstedu			To	Španělský malíř											Zkratka dutě míry			Zkr. televiz- ního pořadu		
Stupeň													Vegetační formace							
Italská sopka					Domácké ženské jméno	Nicka	S	Zn. tantalu	Souhlas		Zámezí ve sportu			4. část tajenky	Avšak					
											Žemlovka									
Keramická surovina							Tavenina					Přírodní barvivo								
												Míč								
S	Koroze	Zahubení mrazem	Nuže				Nebo						Zn. auto- svíček							
			Splachovat s povrchu				Český film. režisér.						Ohrada pro drůbež							
Slovan				Ženský hlas				Střešní žlab						Uvnitř						
				Nápor choroby				Kovový prvek						Oslí citoslovce						
Ženské jméno					Druh papouška				Slovenské mužské jméno						Útočiště					
					Výrob. zn. ru- ských letadel				Letadlo knižně											
Zpracování rytím						Symetrála					Vesnice									
						Shluk lidí					Mužské jméno									
S	2. část tajenky												Značka unce							
	995												Značka americia							
Dopravní prostředek					Akvarijní ryba						Pozornosti									
Silniční poplatky					Divadelní vycpávka						Značka pu- dinkových prášků									

Zasláním znění tajenky dává její odesílatel souhlas ČR - Kanceláři Senátu se zpracováním osobních údajů v rozsahu jméno, příjmení a bydliště odesílatele za účelem vyhodnocení soutěže o tajenku časopisu Senát a v případě vylosování odesílatele též se zveřejněním těchto osobních údajů o odesílateli v časopisu Senát. Osobní údaje o odesílateli budou Kanceláři Senátu evidovány nejdéle po dobu 2 let a nebudou poskytnuty třetím osobám. Další informace o zpracování osobních údajů - Informační memorandum - naleznete na webových stránkách www.senat.cz.



Redakční rada: Denisa Čermáková (šéfredaktorka), Jaroslav Kubera, Petr Kostka, Pavlína Heřmánková, Eva Davidová. **Foto:** Martin Vlček, Kateřina Tichá. **Autor křížovky:** Bohumil Dušek. **Redakční uzávěrka:** 31. ledna 2019. **Vydává:** Kancelář Senátu, Valdštejnské nám. 17/4, 118 01 Praha 1, IČ: 63839407, www.senat.cz, tel.: 257 075 707, e-mail: cermakovad@senat.cz, ročník XXIV., číslo 1/2019, evidenční číslo MK ČR E 10120, vychází čtvrtletně, graficky upravil Jan Dvořák, produkce HQ Kontakt, spol. s r. o.



...setkání vedení obou komor Parlamentu

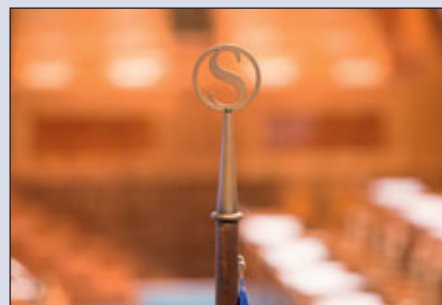
Poprvé v tomto roce se sešli na konci ledna předsedové a místopředsedové Poslanecké sněmovny a Senátu. Hlavním tématem byly možné ústavní změny, mezi nimi především zákon o referendu nebo rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu. V horní komoře ve stávajícím složení není společná vůle přijmout ústavní zákon o obecném referendu. „Je zjevné, že v Senátu nenajdeme ústavní většinu, zákon o referendu v Senátu naprosto jistě neprojde. Nechceme referendum z principu, vždyť zářným příkladem je odstrašující případ brexitu,“ poukázal na jeden z argumentů předseda Senátu Jaroslav Kubera. Podle něj je v horní komoře spíše průchozí ústavní novela o rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu, který by mohl dohlížet na hospodaření obcí. Avšak senátoři, kteří jsou často také aktivní v komunální politice, požadují nejprve odstranění ostatních kontrol obecních rozpočtů, které jsou často duplicitní.



Vedení Senátu a Poslanecké sněmovny.

...doplňovací volby do Senátu

Dne 29. ledna 2019 rezignovala ze zdravotních důvodů na mandát Zuzana Baudyšová, senátorka za obvod č. 24 – Praha 9. V souladu se zákonem o volbách do Parlamentu se v tomto senátním obvodu budou konat doplňovací volby. Nový senátor bude zvolen pouze do konce původního volebního období, tedy do října 2020. Termín doplňovacích voleb stanovil prezident republiky na 5. a 6. dubna 2019, kdy se uskuteční první kolo voleb.



...návrhy na udělení státního vyznamenání

Ve druhé polovině ledna se poprvé sešel senátní podvýbor pro státní vyznamenání. Ten má v tomto funkčním období 11 členů a zasedá v něm kompletní vedení horní komory, tedy předseda Jaroslav Kubera i všichni místopředsedové Senátu. Podvýbor projednal harmonogram navrhování osobností na udělení či propůjčení státních vyznamenání. Občané mohou podávat návrhy prostřednictvím senátorů nebo senátorských klubů. Senátoři budou předkládat návrhy podvýboru pro státní vyznamenání do 31. března 2019. Všechny návrhy, které senátoři či senátorské kluby obdrží od občanů a institucí, procházejí pečlivým posouzením, posléze je schvaluje Organizační výbor Senátu a nakonec také plénum Senátu. Další informace naleznete na www.senat.cz.



...50 let od sebeobětování Jana Palacha

V letošním roce uplynulo 50 let od sebeobětování Jana Palacha. Po celé republice probíhala řada setkání a pietních aktů. Akcí se zúčastnili také představitelé Senátu. „Svoboda se nedá koupit ve slevě. Hned po životě je nejdražší věc, kterou máme. A to je odkaz, který nám tu Jan zanechal,“ řekl mimo jiné v podvečer 16. ledna na Václavském náměstí v Praze předseda Senátu Jaroslav Kubera.



Předseda Senátu Jaroslav Kubera společně s místopředsedkyní Miluší Horskou u památníku pod Národním muzeem.

... výherce křížovky z minulého čísla

Tajenka zní: Součástí Valdštejnského paláce je také kaple sv. Václava se dvěma oratořemi. Cenu v podobě publikace o Albrechtovi z Valdštejna a pozvání do Senátu získává Eva Bělotová ze Zlína.

SRDEČNĚ VÁS ZVEME

Karafa s českým granátem i křišťálový lev na výstavě protokolárních darů v Senátu

Sada karafy se skleničkami zdobená českým granátem či křišťálový lev jako symbol české státnosti nebo vybrané dary, které obdrželi představitelé Senátu od zahraničních delegací, si mohou prohlédnout návštěvníci v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce. Většina setkání státních představitelů se zahraničními delegacemi je tradičně završena výměnou darů. Jedná se o předměty, které jsou pro daný stát typické a které by měly návštěvníkovi připomínat. Senát Parlamentu ČR prezentuje Českou republiku především českým sklem. Prezidentům a šéfům parlamentních komor, kteří oficiálně navštíví Českou republiku, předává předseda českého Senátu například karafu se skleničkami, které zdobí český granát, či křišťálového lva. Ten váží přes dva kilogramy a je vyroben z formy z období první republiky. Tento dar, který mají návštěvníci možnost si prohlédnout, je zajímavý i tím, že se nevozí do zahraničí, ale předává se pouze na území České republiky. Kromě darů ze skla je vystavena i sada ručního papíru, který byl vyroben v Ruční papírně ve Velkých Losinách, jedné z nejstarších dosud pracujících manufaktur. K vidění je i celá řada darů, které obdržel předseda či místopředsedové Senátu od zahraničních partnerů. Mezi vystavovanými jsou tak nejenom dary z evropských zemí, ale i Japonska, Jemenu, Kanady nebo Nového Zélandu. Výstava protokolárních darů se koná pod záštitou předsedkyně Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu Jitky Seitlové. Veřejnosti je přístupná od ledna do března vždy první víkend v měsíci od 10.00 do 16.00 hod. Od dubna každý víkend od 10.00 do 17.00 hod.



VÝSTAVA
PROTOKOLÁRNÍCH
DARŮ

POD ZÁŠTITOU PŘEDSEDKYNĚ STÁLÉ KOMISE SENÁTU
PRO PRÁCI KANCELÁŘE SENÁTU JITKY SEITLOVÉ

17/1/2019 - 14/4/2019

MYTOLOGICKÁ CHODBA VALDŠTEJNSKÉHO PALÁCE
VALDŠTEJNSKÉ NÁMĚSTÍ 17/4, PRAHA 1

Otevřeno první víkend v měsíci 10:00 - 16:00,
od dubna každý víkend 10:00 - 17:00.

Vstup volný

V Mytologické chodbě Valdštejnského paláce jsou pro veřejnost kromě výstavy protokolárních darů připraveny další zajímavé expozice.

Mytologická chodba 2019

18. dubna 2019 – 9. června 2019

Výstava fotografií nadačního fondu Harmonie

pod záštitou 1. místopředsedy Senátu Jiřího Růžičky

13. června 2019 – 1. září 2019

Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří

pod záštitou místopředsedy Senátu Jana Horníka u příležitosti žádosti o zapsání na seznam světového dědictví UNESCO

5. září 2019 – 5. ledna 2020

Rok 89', sametová revoluce a svatořečení Anežky České

pod záštitou místopředsedkyně Senátu Miluše Horské ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR a Univerzitou Pardubice

Otevírací doba sídla Senátu pro veřejnost v roce 2019

Historické prostory Valdštejnského paláce

duben–říjen

každý víkend a státní svátky 10.00–17.00

červen–září otevřeno o hodinu déle

listopad–březen

pouze první víkend v měsíci a státní svátky 10.00–16.00

Valdštejnská zahrada

duben–říjen

pondělí–pátek 7.30–18.00

víkendy a státní svátky 10.00–18.00

červen–září otevřeno o hodinu déle

Výstavní síň Senátu

otevřeno denně

listopad–březen 10.00–16.00

duben–říjen 10.00–17.00

červen–září otevřeno o hodinu déle

Den otevřených dveří

8. května a 28. října 9.00–16.00

Hradozámecká noc v sídle Senátu

31. srpna 10.00–22.00 (program 18.00–22.00)

Vstup zdarma. Změny vyhrazeny. Informace o případných dočasných omezeních otevíracích hodin uvedeny na www.senat.cz v sekci Pro veřejnost/Aktuality.